

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čekovni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravljenje: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratom: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrtna strani Din 500.—, $\frac{1}{4}$ strani
Din 250.—, $\frac{1}{16}$ strani Din 125.—.
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.—.

Politika pomirjenja.

To je geslo, ki ga sedaj proglašajo in ob vsaki priliki poudarjajo glasila bivših in še sedanjih JNSsarjev. To geslo je treba malo razčleniti ter pokazati njegovo jedro, hkrati pa tudi pojasniti namene, ki jih imajo gospodje od JNS. Pomirjenje je pojem, ki predpostavlja dejansko stanje nejevolje in razburjenja. Ako ni nezadovoljstva in razburjenja, tudi ni treba pomirjenja, ker že tako vlada mir. Ako JNSsarji sedaj poudarjajo potrebo politike pomirjenja, hkrati nehote izpovedujejo, da so njihove absolutistične vlade, ki so zadnja leta vladale našo državo, sejale med državljanje nezadovoljstvo, zdražbo, nemir, spore. S tem sami sebe tolčajo po lažnih ustih, ki so prej te vlade proslavljal in poveličevala do jugoslovenskih nebes kot pravo srečo za narod in državo. Lažni JNSsarski kljuke pa je ne samo sebi dal po ustih, marveč je obenem tudi izbrbljal svoje srčne namene, ki naj bi jih izpolnila takšna politika. Ta politika naj pogrne plašč pozabljenja preko vseh krvic, ki so bile zadnja leta storjene našim krščanskim ljudem. Za krvce pa bi to pozabljeno pomenjalo popolno odpuščanje. Saj je vendar krščansko, odpuščati storjene krvice! Liberalec, naprednjak postane kristjan takrat, ko mu voda teče v grlo. Takrat naj bi ga rešilo krščanstvo, ki ga sicer v vsem svojem mišljenju in delovanju prezira.

Je pa v resnici povsem soglasno s krščanskim stališčem, da se krvice popravijo in krvci kaznujejo. To za-

hteva pravičnost. Greh se ne odpusti brez kesa, pokore, zadoščanja in pooprave storjene krvic. Kdor tega ne storii, ostane dalje v grehu in krvidi in neizogibni kazni. Drugače tudi človeška družba ne postopa. Ali ima tat po storjeni tatvini pravico zahtevati: Pustite pri miru mene in vse, ki so z menoj v zvezi?! Ali more klevetnik, ki je drugega krvično ovadil in podlo oklevetal, zahtevati za svojo črno dušo in svoje brezvestno početje generalni pardon?! Ali more tak človek, ki je drugega oškodoval na imenu in v gospodarskem oziru, ki je drugemu oskrbel krvične denarne globe ali ječo ali prognanstvo, ostati brez kazni, osobito ako je v položaju državnega nameščenca??

Postavljeni vprašanja, ki so poleg vprašaja opremljena s klicajem, nazorno pojasnjujejo zlodejstva JNSsarjev pod prejšnjimi diktatorskimi in poldiktatorskimi režimi. Pri volitvah so goljufali in kradli glasove, da temu ni primere v politični zgodovini Slovencev. Znani so glavni početniki te goljufivne in tatinke akcije, znani so krajenvi storilci. Naj li ostanejo brez kazni? Znani so ovaduh, denuncijanti, lažnivci, klevetniki, ki so prizadeli v Sloveniji narodu in državi zvestim ljudem ogromno škodo. Znane so osebe, ki so izrabljale svoj uradniški položaj. Prava pomirjevalna politika zahteva odpravo krvic in kazeni krvic. Ne morejo se duhovi pomiriti, dokler ni zadoščeno užaljenemu moralnemu čutu ljudstva!

lasti dr. Marka Natlačena, bivšega ministra dr. Fr. Kulovca in dr. M. Kreka, s katerimi je imel posvetovanje do Ljubljane in v Ljubljani do odhoda vlaka proti Belgradu. Dr. Stojadinovič ni sprejel nikogar drugega v Ljubljani.

Jugoslovanska radikalna zajednica bo pričela v najkrajšem času s tabori in shodi po vseh delih države.

15 let je minulo zadnje dni, odkar je bila ustanovljena Mala zveza ali antanta — zveza treh držav: Jugoslavije, Romunije in Čehoslovaške.

Poločna vožnja ob nedeljah in praznikih za daljavo od 6 do 250 km. Prometni minister je izdal odlok o uvedbi poločne vožnje za nedelje in praznike od 31. avgusta naprej od 6 do 250 km. Za katere verske praznike bode popust veljal, bo odločilo vsako železniško ravnateljstvo za svoje področje. Potnikom z nedeljsko kartou ni dovoljeno prekiniti vožnje. Nedeljski vozni listek bo drugačen nego navaden in ga bode moral potnik odločno zahtevati pri železniški blagajni. Z uvedbo teh listkov bo znatno povečan promet.

V drugih državah.

Upor v Albaniji. Dne 16. avgusta je razneslo časopisje vest o uporu v južnem delu Albanije. Do upora je prišlo radi nezadovoljnosti s sedanjim režimom. Na čelo upornega gibanja se je postavil bivši ministrski predsednik. V Fiereji, blizu grške meje, so ubili generala Gilardija in enega kapetana, kar je bil znak za splošen upor. Po izjavah albanskega notranjega ministra je bila revolucija hitro udušena.

Posvetovanja za poravnavo italijansko-abesinskega spora so pričela 16. avgusta v Parizu. Spor hočejo poravnati zastopniki Francije, Anglike in Italije. V učinkovit zaključek te konference ne verjame nikdo, ker je med tem izdal Mussolini nove ukaze o mobilizaciji in bo kmalu imela Italija proti Abesincem en milijon vojaštva pod orožjem.

Konferenca v Parizu, ki bi naj pomirila Italijane in Abesince, je končala brezuspešno in bo skoraj gotovo prišlo do vojne v vzhodni Afriki.

Knjižnica »Slov. gospodarja«.

- Zemljiška knjiga, 5 Din.
 - Kako si sam izračunam davek, 4 Din.
 - Zaščita kmetov v Jugoslaviji, 5 Din.
 - Prépis: o cestah in prometu, 14 Din.
 - Zakon o volitvah narodnih poslanec, 8 Din.
 - O bolnišnicah in bolniških pristojb, 5 Din.
- Naročniki »Slovenškega gospodarja« plačajo samo polovico!

V naši državi.

Radikalna zajednica. Voditelji bivše Slovenske ljudske stranke so podpisali 14. avgusta v Ljubljani prijavo za Jugoslovansko radikalno zajednico. O vstopu bivše SLS v radikalno zajednico je bilo izданo naslednje obvestilo: Dne 14. avgusta popoldne je dospel iz Bleida v Ljubljano minister brez portfelja g. Djuro Jankovič in je imel konferenco z g. dr. Natlačenom ter z raznimi vodilnimi osebami bivše SLS. Na konferenci se je razpravljalo predvsem o organizaciji stranke Jugoslovanske Radikalne Zajednice (JRZ). Po končani konferenci so navzoči podpisali predlog za prijavo stranke JRZ. Prijava nosi na prvem mestu podpis Ace Sta-

nojeviča, na drugem dr. Milana Stojadinoviča, ministrskega predsednika in zunanjega ministra, na tretjem mestu podpis notranjega ministra dr. Antona Korošca, na četrtem mestu podpis ministra za promet g. dr. M. Spaha. Tem podpisom sledijo podpisi najodličnejših predstavnikov iz bivše radikalne stranke, bivše Slovenske ljudske stranke in bivše muslimanske zajednice. Iz Slovenije je ta predlog podpisalo 65 osebnosti. Med podpisniki se nahajajo zastopniki iz vse Slovenije in iz vseh stanov, tako, da je organizacija bivše SLS popolnoma enotna in strnjena za svojim voditeljem dr. Antonom Korošcem.

Z večernim vlakom 14. avgusta je potoval skozi Ljubljano z Bleida v Belgrad ministrski predsednik dr. M. Stojadinovič in prosvetni minister Stoševič. V Kranju je sprejel g. predsednik v svoj voz predsednika bivše ljubljanske ob-

Misijoni imajo lepe uspehe. Veliko truda in gmotnih žrtev zahtevajo misijoni v poganskih krajih. Niso pa zaman ne napor ne žrtve. Namnožujejo se od leta do leta uspehi. V tem oziru se odlikuje Afrika, kjer krščanstvo nagle napreduje. Zlasti velja to za državo Ruanda (v osrednji Afriki), ki je pod belgijsko nadoblastjo. V tej državi je 1,600.000 prebivalcev, med katerimi je 90% kristjanov ali katehumenov (pripravnik za sv. krst). Preteklo leto je bilo 52.632 krščenih, število katehumenov pa znaša nad 100.000. Sam kralj Matar IV. je katehumen. V tej državi delujejo kot misijonarji Beli očetje, ki zelo skrbijo za to, da krščenci tudi krščansko živijo. Kot najboljše sredstvo smatrajo sv. obhajilo. Na misijonski postaji Kabgay, da navedemo samo en primer, je bilo o Božiču 1934 porazdeljenih 17.000 sv. obhajil. Velika skrb Belih očetov je duhovniški naraščaj iz vrst domačega prebivalstva. V Ruandi je že 17 duhovnikov-črncev in 43 domačih sester misijonark, v Ugandi pa je že 56 domačih duhovnikov. Skupno odijo Beli očetje 16 duhovniških sestenič, ki je iz njih do zdaj izšlo 122 duhovnikov-črncev.

Protestantska nedoslednost. Angleška protestantska cerkev bi rada služila dvema gospodoma: Bogu in svetu. To pa po zatrdilu sv. evangelijske gre. Ove veliki angleški cerkveni pokrajini (canterburyska in yorška) sta pred treh leti ustanovili posebno cerkveno komisijo, ki naj preuči vprašanje, kako bi se anglikanska cerkev moral ravnati v vprašanju nerazdružljivosti zakona. Komisija je dovršila svoje delo ter o njem objavila poročilo, ki v njem ugotavlja: Zakon, kakor ga je ustavil naš Gospod, je načeloma doživljenjska in nerazdružljiva zveza med enim možem in eno ženo, izključena je vsaka druga zveza. Dokler živi zakonski tovariš (tovarišica), je nova poroka greh zoper to načelo; anglikanska cerkev ne sme prisostvovati takki sklenitvi zakona, niti ne sme pripuščati takšne osebe k sv. zakramentom. — Dejansko pa anglikanski protestantizem kot državno krščanstvo ravna drugače. Dovoljujejo se izjeme od tega načela. Škofom je prepričeno, da dovoljujejo osebam, ki so ločene, pa znova »poročene«, pristop k zakramentom. To je koncesija (popuščanje) svetu in duhu časa. Odrešenik pa pravi: »Dvema gospodoma je nemogoče služiti.«

Lastna knjiga ga je spreobrnila. Da se ob čitanju kakšne dobre knjige mnogotri spreobrne, se večkrat dogaja. Poredko pa se zgodi, da bi koga spreobrnila lastna knjiga. In vendar se je to zgodilo s protestantskim duhovnikom Gregoryjem, ki je bil nedavno po jezuitskem patru Woodlocku v Londonu sprejet v katoliško cerkev. Gregory je bil član metodistične protestantske verske ločine, kateri je njegova obitelj pripadala od njenega početka. Bil je v tej verski ločini pridigar in duhovnik. S

svojim bistrom duhom je hotel priti resinci do dna. Temeljito je študiral verska vprašanja. Odločil se je, da bo o vseh velevažnih vprašanjih, ki se tičejo človeka in njegovega odnosa do Boga, spisal knjigo. Začel jo je pisati kot protestantski metodist, med pisanjem je spoznal vso resnico ter postal katoličan. Tisti dan, ko je njegova knjiga z naslovom »Nedovršeni vsemir« izšla, je bil njen pisec Gregory slovesno sprejet v katoliško Cerkev. Čudovita so pota božje previdnosti!

Stolčki se majejo!

(Dopis od Sv. Lenarta v Slov. goricah.)

Kakor znano, se je izvršila združitev malih občin v velike upravne občine pod nasilnim režimom, ki ni užival zaupanja v ljudstvu, se tudi ni oziral na njegove želje, marveč je ustregel predlogom nekaterih oblasti željnih gospodov, kateri so skomandirali združitev tako, da so obdržali ravnotežje na svojih stolčkih v površju. Pri vsem tem pa se večinoma ni oziralo na teritorialne potrebe kakor tudi ne na želje prebivalstva, ki se je taki združiti vi upiralo ustmeno in vlagalo pismene ugovore — brez učinka.

Sedaj pa, ko je nastopila vlada ljudskega zaupanja, ko so prišli na mero-dajna mesta ljudje, ki čutijo z narodom, je prebivalstvo, rešeno suženjskih okov, začelo zbirati podpise za pregrupacijo naših velikih, »salomonško«

pametno komasiranih občin. Vse to pa seveda ne gre v račun raznim gg. velikim županom. Med temi je tudi g. dr. Milan Gorišek, predsednik občine in odvetnik pri Sv. Lenartu v Slov. goricah, ki ga je stvar tako razburila, da je izdal poseben letak svojim puntajočim se, bolje rečeno, strahu rešenim občanom, v katerem jim razklada, da so dosedaj živelki kakor v obljudljeni deželi, plačevali razen drugih davkov samo 35% občinsko doklado, okoliške občine pa 55, oziroma 85%. Ni pa obrazložil, da so okoliške občine morale plačevati precejšnje dolgove bivših občin, ki so znašali v desettisoče, in zraven tekočih obveznosti tudi šolam, ki so za preteklo proračunsko leto 1934-35 popolnoma poravnane, tržka občina pa vkljub svoji močni davčni moči in vzornem občinskem gospodarstvu dolguje samo osnovni šoli glasom zadnje seje šolskega odbora 14.700 Din. Kot za sladkorčke se omenja v letaku: naprava vodovoda, šetalnišča in asfaltiranih cest. Pa dovolj!

Našim ljudem je itak znan vzrok te nenavadne skrbnosti, ki pa ni v prvi vrsti namenjena v dobrobit občanom, ampak je glavni vzrok: ker se stolček maje. — **Pripomba.** Vsak človek, ki nima značaja vsiljivosti, bi na podlagi ogromne večine podpisov svojih občanov izvajal posledice kot mož uvidnosti, ne pa se posluževal stvari, ki kažejo, kako se utopljenec lovi za bilko.

*

Pri zaprtju, motnjah v prebavi

vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec

691

naravne FRANZ JOSEF grenčice.

Registrirano od Min. soc. pol. in nar. zdr. S. br. 15.485 od 25. V. 1935.

Kraljeva rodbina je zapustila Bled 14. avgusta in bo nadaljevala letovanje ob morju.

Star slovenski junak umrl. Na svojem gradu Kamen pri Novem mestu je umrl v visoki starosti 86 let bivši kranjski deželnji glavar in dvorni svetnik Franc plemeniti Šuklje. Rajni je bil znan politik ter kulturni delavec. Hvaležen mu spomin!

Nov senator. Za senatorja je imenovan bivši minister in prvak bosanskih muslimanov Halibeg Hrasnica.

Stoletnico rojstva pesnika Simona Jenka so slavili zadnjo nedeljo v Podreči na Sorškem polju na Kranjskem. Jenko je znan vsakemu Slovencu po narodobudnih pesmih kakor: »Naprej zastava slave«, »Buči morje Adriansko« itd. Simon Jenko je pokopan na pokopališču v Kranju poleg našega največjega pesnika Franca Prešerna.

Smrt gorečega in priljubljenega patri franciškana. V Brežicah je umrl na vnetju slepiča p. Žiga Ahčin, brat

glavnega urednika »Slovenca«. Rodil se je leta 1893 v Domžalah. V franciškanski red je vstopil 1912 in je prejel mašniško posvečenje leta 1921. Bil je samostanski vikar, mestni katehet in kaplan v Brežicah. Radi izredne delavnosti in gorečnosti je bil obče priljubljen in ga bodo samostanski bratje ter brežiški meščani težko pogrešali.

Dve spremembni pri kapucinih. Iz Celja v Ptuj je premeščen g. p. Inocenc Narobe, v Celje pride g. p. Vilibald Novak iz Osijeka.

Nesreče.

Otok podlegel opeklbam. V Marijboru v Metelkovi ulici je padel desetletni delavčev sinko Štefan Magyar v apnenico, kjer se je tako hudo opekel, da je umrl v mariborski bolnišnici.

Nevarno trčenje. Na cesti Maribor-Slivnica je zadel avtomobil v 25 letnega šoferja Mirko Sagaj, ki se je vračal na kolesu v Maribor. Sunek je pognal kolesarja na cesto, kjer je obležal v nezavesti s hudimi poškodbami. Lastnik avtomobila je prepeljal poškodovanega v mariborsko bolnišnico.

Nogo si je zlomil pri padcu z motoriklo mariborski stavbenik Franjo Šper s Tezna.

Vlak iztiril brez žrtev. V noči na 17. avgust je iztirila v predoru med postajama Slov. Bistrica in Poljčane lokomotiva osebnega vlaka, ki je potegnila za seboj nekaj vagonov. Nesreča ni zahtevala nobene žrteve, le vlak je nadaljeval vožnjo s triurno zamudo.

Otok utenil v potoku. V Kovači vasi pri Slov. Bistrici je utenil v potoku enoletna hčerkica majerja Jurčiča.

Gospodarsko poslopije je zgorelo v Račah pri Pragerskem posestniku Ferdinandu Kuhecu. Škoda 20.000 Din.

Avto se skotalil v grabo. Šofer živinskega trgovca Rudolfa Debeljaka iz Borla pod Ptujem je prevažal slatinu iz Radencev. Blizu Zavrča je padel avtomobil v 4 m globok jarek. Škoda na vozilu znaša 5000 Din.

Voz padel v strugo. Janez Železnik, posestnik iz Stranske vasi pri Ljubljani, se je peljal iz Ljubljane proti domu z enovprežnim vozom. Poleg njega je sedela njegova 16 letna hčerkka. Na Dolgem mostu sta srečala voznika, kateremu sta se hotela ogniti na desno. Železnikov konj, ki je slep na eno oko, se je splašil pri izogibanju, odskočil in zadel ob trhlo ograjo mosta. Ograja je odnehala, oče, hči in voz so padli v 5 m globoko strugo Malega grabna, ki je bila suha. Konj je sprva obvisel s prednjima nogama na mostu, nato pa je padel v jarek na hčerkko in ji nevarno polomil rebra. Oče se je lažje poškodoval, konj si je zlomil hrbitenico in tudi voz je ves polomljen.

Udar strele čutila cela vas. Dne 14. avgusta je udarila strela na Bregu pri Ribnici na Kranjskem. Udar je čutila cela vas in je strela opazila več oseb brez posebnih posledic. Urezalo je najbrž v električno napeljavlo in se je radi tega razcepila strela in se razletela po celi vasi.

Silovite nevihte so divjale dne 14. in 15. avgusta po okolici Zagreba, po Bački in po Primorju. Siloviti vihar je napravil zelo veliko škodo. Več ljudi je bilo poškodovanih. Na trgovca Mirka Husjaka v Zagrebu se je zrušil med divjanjem viharja dimnik in ga ubil.

Razne novice.

Škof blagoslovil planinsko kočo. Planinsko kočo pri Sv. Treh kraljih v župniji Kebelj na Pohorju je slovesno blagoslovil zadnjo nedeljo škof g. dr. Ivan Tomazič.

Združitev občin Celje in Celje okolična. Notranji minister je podpisal odlok, s katerim se združita mestna in celjska okoliška občina. V kratkem bo imenovan nov mestni svet. Za novega župana je postavljen odličen naš pristaš in dosedanji okoliški župan gosp. Mihelčič.

Maline na Pohorju so velik zaklad za najubožnejše družine, ki pridejo za par dni do zdrave hrane in bornega zasluga. Tako je vsaj bilo od pamтивka. Čujte, kaj se pa letos tu godi! Podavni navadi prihajajo na pobočja klopneg vrha in drugod ubožne mamicice in otroci z lončki in košaricami po zlahčni sad, ki ga tako razkošno nudijo dobri Bog. V času pa, ko se mislijo veselo vrniti domov, prijezdi lastnica

*Za fino nerilo
Zlatorog
terpentinovo milo.*

ogromnih gozdov, in s hlapci pobere nabiralcem vse nabbrane maline s košaricami vred. Ubežnike pa polovijo dresirani psi. Ena ženska si je na begu pred temi psi zlomila roko. Objokani siromaki pravijo, da turški ali graščinski valpti niso mogli podleje ravnati s svojo rajo. 80% gob, borovnic in malin gotovo segnije v ogromnih pohorskih gozdovih. Ali jih res ne bodo več smeli nabirati lačni in potrebni? Je razumljivo, če trpini kolnejo in — grozijo!

Benediktinska graščina v Svečini prodana. Banska uprava v Ljubljani je kupila znano graščino v Svečini ob severni meji, ki je bila last benediktincev v Št. Lambrehtu v Avstriji. Kupljena posest meri 300 oralov vinogradov, gozdov, njiv, travnikov in pašnikov. Vinograde oskrbuje 25 viničarij Banska uprava, ki prevzame posestvo dne 1. septembra, ga bo upravljala v kmetijske svrhe. Kupna cena je znašala 1.800.000 Din.

Po enem letu so jo našli. Od lanskega 16. julija so pogrešali 89 letno vdovo Marijo Hutevčeve iz Rajnušči vasi pri Novem mestu. Iskali so jo povsod zmanjšalo. Letošnja suša je hudo udarila Dolensko in je nekaterim vasem povsem zmanjšalo vode. Radi pomanjkanja vode so se spustili nekateri možje v 35 m globok prepad, da bi tamkaj zanjeli vode in jo dali zdravniku, da jo pregleda glede užitnosti. Ko so bili vodni odposlanci v prepadu na dnu, so našli tamkaj truplo stare Hutevčeve. Golo truplo so potegnili na suho, a je bilo še takoj dobro ohranjeno, da ni prav nič smrdelo, kar je pri utopljenih zelo redka prikazen.

Najboljši letalec se ubil. Ameriški letalec Post, ki je že rekordno obletel zemljo v 7 dneh, 18 urah in 53 sekundah, je 16. avgusta smrtno ponesrečil. Post je odletel z enim fotografom preko severnoameriškega polotoka Aljaska v Moskvo. Na Aljaski je treščil z letalom na tla in se je ubil on ter njegov spremjevalec. Post je bil enook in v prvotnem poklicu rudar.

Krajevni šolski odbor Gradišče, okraj Maribor levi breg, razpisuje v skrajšanem roku pisemno ofertalno licitacijo za oddajo gradbenih del nove narodne šole v Gradišču. Pisemne ponudbe za vsa ali posamezna dela, ki se naj glase v obliku popusta v odstotkih, je nasloviti na krajevni šolski odbor v Gradišču, občina Selnica ob Dravi, a vložiti pri okrajnem načelstvu Maribor levi breg, prosvetni oddelek, do najkasneje 31. avgusta 1935.

Članom krajevnih šolskih odborov je pridržana pravica, da sodočujejo pri tem, kje se naročajo šolske potrebščine. Naše prijatelje

širom domovine prosimo, da vplivajo na to, da bodo tudi krajevni šolski odbori letos ob jubileju Tiskarne med kupovalci v naših knjigarnah. — Tiskarna sv. Cirila.

Mariborčanom! Tako po 1. septembru boste začeli kupovati šolske potrebščine. Vabimo vas, da nas posetite! Potrudili se bomo, da boste zadovoljni. Naše prodajalne so: Koroska cesta 5, Aleksandrova cesta 6 in Trg kralja Petra 4.

Ptuj. Ptuj in okolica kupuje šolske potrebščine v knjigarni Tiskarne sv. Cirila, Slovenški trg 7.

Slovenske gorice v fotografiji. Prejeli smo izredno lepe posnetke sledenih krajev: Sveti Miklavž pri Ormožu, Sv. Jakob v Slovenskih goricah, Sv. Trojica v Slovenskih goricah, Sv. Jurij v Slovenskih gor., Sv. Andraž v Slovenskih gor., Svetinje, Sv. Benedikt v Slovenskih gor., Sv. Tomaž v Slovenskih gor., Sv. Boltenk na Kogu, Sv. Anton v Slovenskih gor., Velika Nedelja, Kapela. Oglasite se, kjer potrebujete v teh krajev razglednice, navadne ali fotorazglednice, od 100 komadov dalje vam jih nabavimo. Vprašajte za ceno! — Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Obžalovanja vredni slučaji.

Obsojen na 15 let. Letos 28. maja je zaklal 37 letni posestnik Janez Junger z Rodnega vrha pri Majšpergu vdovo Lizo Hostnik. Junger je oženjen in je gojil nedovoljeno razmerje s Hostnikovo, ki ga je tožila glede vzdrževalnine za dva otroka. Radi tožb je prišlo do zločina, radi katerega je bil Junger v Mariboru 13. avgusta obsojen na 15 let robije.

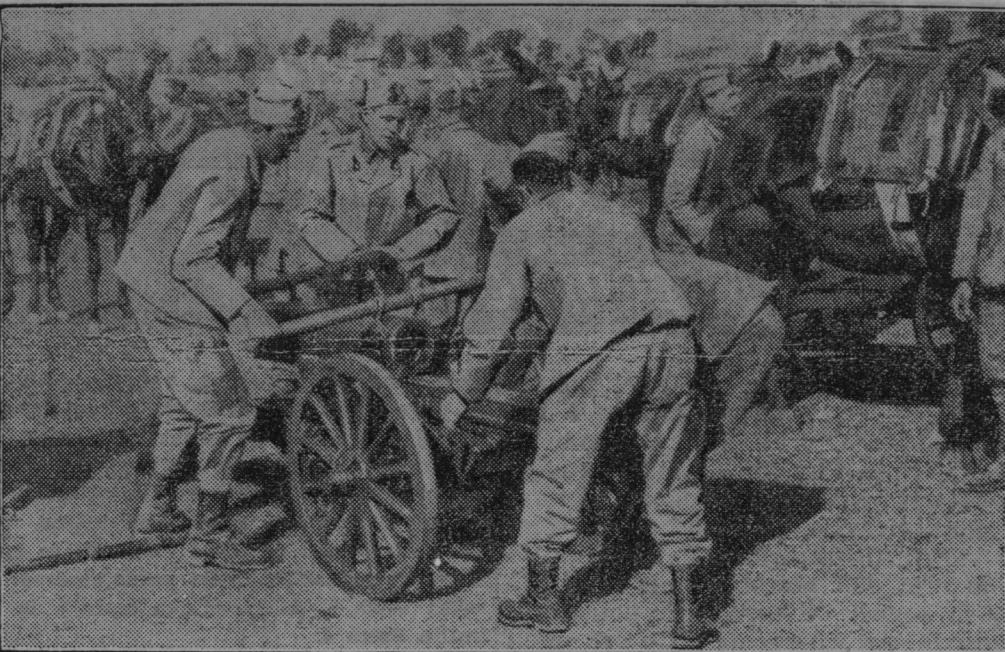
V duševni zmedenosti prostovoljno v smrt. Iz Maribora je zginila neznana kam 24 letna Alojzija Čančala, žena klobučarskega pomočnika. S seboj je vzela samokres. Imenovana se je odpeljala iz Maribora v Rogatec, kjer jo je našel lovski čuvaj v gozdu mrtvo in poleg nje samokres.

Vlom v vilu. V Limbušu pri Mariboru je bilo vlomljeno v vilu mariborskega trgovca Ruperta Schmidta. Neznanvi vlomilci so odnesli srebrno namizno orodje, posteljnino in obleko. Škode je nad 15.000 Din.

S ponarejenimi ključi so obiskovali vlomilci avtogaže po Ptaju in so odnesli tudi iz gasilskega doma več jermenov in odej. Napravili so škode za 9000 Din.

Velik vlom. V noči na 16. avgust je bilo vlomljeno v Celju v mestno elektrarno. Vlomilec je odprl vse ključavnice na blagajni in odnesel 35.696 Din gotovine.

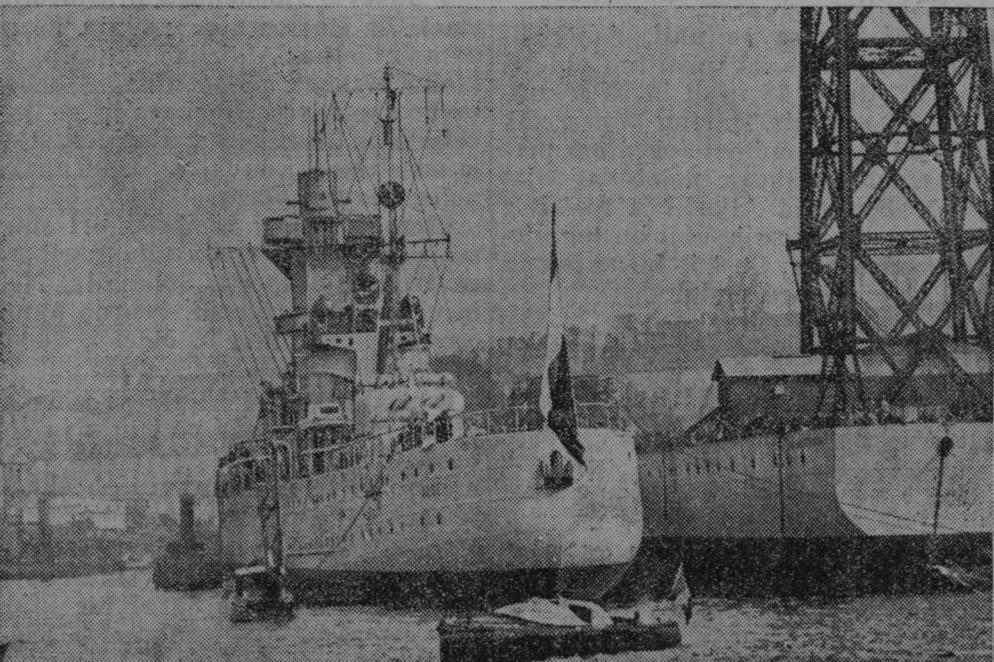
Roparski napad. Izven vasi Sedlarjevo pod Podčetrtekom biva na

Italijansko gorsko topništvo v vzhodni Afriki.

Zaradi previsokih cen mesu so začele stavkati gospodinje v Hamtranku v severnoameriški državi Michigan. Namesto žensk so hoteli kupovati mese moški, a so jih ovirali pri tem od gospodinj najeti čuvaji. Slika nam kaže boj med čuvarji stavke in stavkolomci.

Francoska vojna luka Brest, kjer so bili v zadnjem času krvavi komunistični nemiri.

Zdravo žetev in večje pridelke
dosežete z desinfekcijo semena s
Ceretan-om
univerzalnim sredstvom za opravjevanje semen
Zahajte prospekt od
„JUGEFA“ K. D.
Zagreb, Preradovičeva ul. 16
Oddelek za zaščito rastlin

Nemška letalka Beinhorn je preletela razdaljo Gleiwitz (Nemčija)–Istambul (Turčija) od 3.40 zjutraj do 10.25 predpoldne.

Konj pri zobozdravniku. Izdiranje bolnega zuba.

Zahajte povsod

»Slovenskega gospodarja!«

takozvanih Selah v svoji mali hišici s hčerko 47letna šivilja Marija Premelč, po domače Trjerjeva. V noči se je nemadoma pojavit pri omenjeni neznan moški in zahteval od nje denar. Dobil je v celiem borih 30 Din. Ubogo revo je surovina udaril z vso močjo s steklenico za pivo po glavi, jo davil za vrat in istotako je postopal tudi s hčerko. Drugo jutro so našli na pol živi žrtvi ro-parskga napada in poklicali zdravnika. Orožniki so zaprli pod sumom krivde domačina iz Sedlarjevega. Ljudje se zgražajo nad surovim zločinom, kakor ga že dolgo dolgo ne pomnijo v župniji Sv. Miklavža na Polju.

Okraden pri kopanju. Premožen trgovec iz Prage je imel zadnje dni posla v Ljubljani. Podal se je kopat pri Štepanjskem mostu ter pustil obleko, denar in druge predmete kar zunaj prosti na obrežju. Ko se je vrnil iz Gruberjevega prekopa, je zapazil, da je imel v kratki odsotnosti nezaželen obisk, kjer ga je uzmovič okradel v skupni vrednosti za 6000 čeških kron.

Umor prevžitkarja. Pes posestnika Jožeta Bikovšeka z Gradišča pri Škofji vasi v celjski okolici je našel v jarku na travniku med Stražami in Gabrovčem pri Vojniku truplo 80 letnega prevžitkarja Jožeta Gorišeka od Sv. Miklavža pri Škofji vasi. Sodna komisija je ugotovila, da je postal starec žrtev umora. Lobanjsko kost je imel prebito in je celo manjkal del kosti. Morilec je udaril prevžitkarja s topim orodjem po glavi od leye proti desni. Gorišek je stanoval skupno s svojim zetom Francem Arčanom. Ta je izjavil, da je odšel Gorišek 28. julija z doma in se ni več vrnil. Tast in zet si nista bila posebno dobra in radi tega je bil Arčan poslan v preiskovalni zapor v Celje.

*

Slovenska Krajina.

Fantovski tabor. Zadnjič pozivamo fante ob bližu in daleč na naš prvi fantovski tabor, ki

bo dne 25. avgusta v Crensovcih. Pridite v velikem številu tudi iz Štajerske, da nas podprete v našem dobrem delu. Ne bojte se dolge poti, ob priložnosti vam obisk vrnemo. Prekmurški fantje, pokažimo, koliko nas je, pridimo vsi, da javno manifestiramo za našo katoliško prosvesoto.

Most na Petanjcih. Pod tem naslovom smo že poročali v »Slov. gospodarju« glede nujnosti zgradbe mostu na Petanjcih. Kakor smo sedaj podučeni, se je pred kratkim mudila na licu mesta, to je ob brodu na Petanjcih, komisija, ki je pregledala prostor, kje naj bi stal bodoči most. Komisijo so sestavljali zastopniki banske uprave, zastopniki ljutomerskega in soboškega cestnega odbora, nadalje predsedniki bližnjih občin in zastopniki mineralnih vrelcev v Radencih in na Petanjcih ter zdravilišča Slatina-Radenci. Tudi se je poskušalo ugotoviti, koliko bi posamezne občine in ustanove prispevale pri zgradbi novega mostu. Veseli nas izredno ta začetek, ker nam daje upanje, da se bo v doglednem času vendar le začelo z delom ob takri nujni in brezpogojni potrebi zgraditve mostu namesto dosedanjega broda čez Muro. Želeli bi le, da bi ustanove in občine čim več prispevale pri gradnji mostu, ker oblast sama vsega tudi ne zmora kljub najboljši volji. Pri vseh predprpravah je nujno, da se najde potrebno kritje, da se bo dejo čimprej pričelo in tudi dovršilo. Zato apeliramo na vse merodajne faktorje, da ne bodo ozkorčni pri svojem obljudbljanju. Torej za-

celo se je in prepričani smo, da bo končno le prišlo do izpolnitve naših želja ob tako veliki potrebi in celo nujni zgradbi novega mostu čez Muro za vse okoliške občine in celo za nad polovico Slovenske krajine. — Opazovalec.

Trboveljski slavčki v Soboti. Dne 3. avgusta so prišli gostovati k nam trboveljski slavčki. Na kolodvoru so jih pozdravili ob prihodu v Sobo to zastopniki občine in učiteljstva. Za pozdravne besede se je zahvalil v imenu mladinskega zboru g. Emil Adamič, skladatelj. S kolodvora so šli gostje v hotel »Krona«, kjer jim je bila prirejena pogostitev. Pred nabitu polno dvorano so nastopili istega dne zvečer slavčki mirno in še mirejše njihov pevovodja g. Šuligoj. Zbor je zadivil vse prisotne s svojo sigurnostjo in ubranostjo, poln veselja in umetniške ubranosti. Zlasti dobro je odjeknilo pri poslušalcih dejstvo, da je zbor bil v popolni oblasti pevovodje. Priznati moramo pevovodji g. Šuligoju vse priznanje, ker smo z njegovim zborom imeli ne samo veselje, temveč tudi umetniški užitek. Človek bi poslušal cele ure brez obotavljanja in brez utrujenosti. V nedeljo dopoldne, 4. avgusta, so slavčki zapeli mladini večinoma narodne pesmi, ki so krasno odmevale v mladih poslušavcih. To so pričale njihove izpovedi. Po-poldne so se trboveljski slavčki odpeljali v Ljutomer, kjer so prav tako koncertirali. Veseli nas, da so nas trboveljski slavčki obiskali in hvaležni smo jim, kakor tudi g. Šuligoju za prijetne ure, ko je pel zbor. Hvala

Sladki omet.

V novejšem času so začeli dodajati mali sladkor, da bi povečali njeno trdnost. Takšni poskusi prav za prav niso novi, kajti že Kitajci so pri gradmaju svojega velikega zidu primešavali apnu organske snovi, na pr. beljaka. Še danes se lahko prepričamo o tem, kako trden je ta zid. Pred letom dni so prišli na to, da daje sladkor ometu isto tako nenavadno trdnost. Kmalu so jih začeli posnemati Nemci, ki so pa s stvarjo še malo poeksperimentirali.

Ugotovili so, da je še boljša od jedilnega ali surovega sladkorja melasa, torej ostanek pri fabrikaciji sladkorja. Ta ugotovitev je važna.

Januš Golec:

Po divjinah Kanade

Ljudska povest po raznih virih.

Rdečkar ni kazal nikakega oklevanja. Iz pred kratkim še prijaznega kažpota se je prelevil na mah v pravega divjaka. Odklonil je podarjeno mu meso od bizam-volov, pokazal proti jugu in je uprl svoj pogled v bela lovca tako, kakor bi ju pozival, da morata z njim. Divjak se je udaril po prsih, siknil par grozečih indianskih groženj, se pognal na sani, švignil z bičem po pasji vpregi in ne da bi se bil ozrl, je zginil za gričem.

Dolgo sta sedela belokožča molče. Slednjič je stresel Lavison svojo kuštravo glavo in bruhal jezno iz sebe:

»Vrag ga vzemi! Indijanska babnica brez drva! Indijanka brez drva!«

Naslednjega dne je zadel Franc severno od taborišča na široko sled, v kateri so tičali prav majhni odtisi. Hitro je pohitel nazaj, da privede

tovariša in pse. V noči je stopalo tamkaj mimo večje število bizam-govede. Lovca nista zasledovala sledi pol milje daleč, ko sta zagledala čredo. Kakor hitro so zagnali psi lajež, je zbežala čreda na grič in se obrnila proti zasledovalcem.

»Teleta, teleta, teleta!« je kričal Nemec.

»Stoj! Stoj! Imava pred seboj veliko čredo in ta se bo branila.«

Na srečo se je razcepilo krdele na več pododdelkov. Eden od teh, tik zasledovan od psov, je zbežal po vzbočku navzdol in se je stisnil v odvetra zaščiteno zatišje. Lovca sta iztaknila to skupino in odkrila tamkaj v kritju tri samice in pet plahi mladičev, ki so stali s hrbiti proti snežnemu metežu in gledali plašno z malimi, rdečimi očmi pse, ki so se zaganjali v nje in so jih skušali popasti. Za po amerikanskih prerijah ali pašnikih preizkušenega lovca, kakor je bil Gruber, je bil lov na teleta pač malenkost. Samice so metale glave sem in tja, opazovale pse in so pozabile na mladiče. Že prvi laso je zadrgnil žrtvi zanko krog vratu. Nemec je vrgel z lähkoto teleta na tla in ga zvezal. V najkrajšem času, v katerem bi ne bil kos na preriji najmanjšemu

vam, slavčki iz Trbovelj! Upamo, da se bomo videli zopet kmalu!

Sobota. Gg. dr. J. Šerbec in J. Samec sta bila imenovana za veterinarska svetnika 6. skupine. Iskreno čestitamo! — Premeščen je bil podporočnik g. Andrija Martinovič od tukajšnje orožniške čete v Dobojskem na njegovo mesto je prišel podporočnik g. Milosav Milosavljevič. — V tukajšnji bolnišnici so umrli v preteklem mesecu štirje moški in ena ženska. Pokoj njihovim dušam! — Obiskal naj se cirkus in vse polno obiskovalcev je imel. Mnogi so rekli, da so šli v cirkus za spremembo. Vse predstave so bile razprodane. Sicer pa to ni nič čudnega. Sobota je še vedno dosegla rekord v obisku cirkuskega rompompoma in tudi sedaj se je to moralno zgoditi, sicer bi se še kdo jokal do prihodnjega cirkuskega dirindaja. Pri nas še torej ni krize!

Turnišče. V bližnjih Gomilicah so imeli žegnanje dne 4. avgusta. To žegnanje se je za eno nedeljo odgodilo radi mnogih novih maš. V lični kapelici, ki je posvečena sv. Ani, je opravil službo božjo g. dekan I. Jerič. Pomagal mu je domači novomašnik g. I. Kolenc. Popoldne pa je prišlo do prepira med fanti in možmi. — V prvi polovici avgusta nas je obiskal naš rojak g. Bakan Jožef, župnik na Hrvuškem. Počutil se je zelo dobro v sredi svojih rojakov. Med svojim bivanjem se je udeležil tudi nove maše pri Sv. Heleni na Goričkem, kjer je pridigoval novomašniku g. Nemec Alojzu, salezijancu, kot njegov bivši prefekt. G. župnik, ki župnikuje v Zagorskem selu, se vedno rad vrača v svoj domači kraj in v ljubezni do naše Slovenske krajine pozablja na napore svoje težke in odgovorne službe. G. župniku želimo obilo prijetnih ur v naši krajini, ki jo je tolikokrat prehodil kot pridigar na misijonih!

Bogojina. Zelo čudno reč so napravili neznani zlikovci pri nas. Vrnila se je na oddih č. sestra Amalija k svojim staršem. Med tem ko so se razgovarjali v sobi, je nekdo vdrl v sosednjo sobo in zmetal vso posteljnino skozi okno. Dozdaj se še ni izvedelo, kdo so bili ti nepridipravi. Ko bi jih le dobili, da bi se jih naučilo poštenja! — Mlatilni stroj je zgrabil

mlademu fantu roko in mu jo je precej zdobil. Ponesrečenec se je mudil pri stroju in si ga ogledoval. Pri tem pa je pozabil na roko in mu jo je zgrabil stroj. Odpeljali so ga v soboško bolnišnico. — V našem bogojanskem in filovskem vrhu se vršijo zelo drzne tatvine v zadnjem času. Tatovi se ne bojijo sploh nikogar in vdirajo v sobe, kjer spijo ljudje, in kradejo, do cesar pridejo. Prav nobena reč jim ni nedotakljiva. V nekih zidanicah so izpustili tudi vino iz sodov in v prazne sode potem zataknili pušliče, kakor da bi se hoteli še pobahati s svojim zlim dejanjem. Ljudje domnevajo, da ti uzmoviči niso daljni in da se nahajajo v bližnjih krajih. Na tem bo res nekaj resnice, ker te pogoste tatvine, ki se vršijo po naših lepih goricah že nekaj mesecev sem, mora delati gotova organizirana družba, drugače bi jim prišli že zdavnaj na sled. Orožniki iz Turnišča in Dobrovnika kaj pridno zasledujejo tatove. Daj Bog, da bi jim čimprej dobili v roke, da bi tako bilo zadoščeno pravici!

Velika Polana. Dne 11. avgusta je bilo pri nas veliko proščenje. Mnogo ljudi je prišlo na to proščenje in tudi ptujski prošt g. Ivan Greif so nas obiskali. Imeli so tudi pontifikalno sv. mašo. Zelo smo jih bili veseli, da smo jih po dolgem času zopet videli v svoji sredi. Proščenje je poteklo v popolnem redu in brez pretegov, kar nas izredno veseli.

Utopljenko, ki jo je naplavila Mura in ki so jo pokopali na Melincih, kot ste takrat porožali, so izkopali in jo odpravili v Avstrijo, ker se je izvedelo, kdo da je.

Zahvala. Romarji iz črensovskih fare, ki so hodili na Sladko goro, se prav lepo zahvaljujemo vsem, ki so pripomogli, da je naše romanje tako lepo izpadlo. Sladkogorska Marija naj vsem poplača. Na svodenje drugo leto, ko bomo prišli še v večjem številu. Romarji.

bivolskemu mladiču, je ujel z malenkostnim naporom vsa teleta.

Na nobeno divjo žival, kolikor jih je polovil Gruber živilih v življenju, ni bil tako ponosen kakor na male bizam-voleke. Tako strastna je bila njegova želja, nekatere od teh redkih in težko dostopnih sesavcev ujeti, da je bil na dan posrečenega lova prepričan, da je izpolnil s tem svojo življenjsko nalog. Srečen je bil. Še nikoli ni bil poln tolike radosti, kakor oni večer, ko sta spravila s tovarišem plen do taborišča na saneh in so pričeli mladiči s kopiti izkopavati izpod snega mah ter skrite plezalke in jesti. Niti misliti ni upal, kako bo prehranil ujetnike, naenkrat so si pa poiskali kar sami živež izpod snežne odeje. Voleki so bili visoki 75 cm in podobni dolgodlakim ovcam. Ušes in rožičkov še ni bilo ločiti in njihova koža je bila mnogo bolj svetla nego pri odraslih živalih.

Živalce se niso prav nič bale človeka, a pred psi so pa trepetale.

Lovca sta se odpravila domov in naložila plen, povezan na sani. Radi teže telet sta morala

žrtvovati nekaj drv ter mesa, radi cesar je zmajeval Amerikanec nejevoljno z glavo.

Več dni najhitrejše vožnje po oledenelem snegu z odpočitkom in počitkom je minulo, preden sta se zavedla potnika, da sta zgrešila pot. Od kuriva je preostalo komaj nekaj polen.

Lavison je predlagal, naj zakoljeta enega od telet in skuhati meso, dokler še posedata nekaj drv. Nemški tovariš je izjavil odločno, da rajši zmrzne od gladu, kakor da bi stegnil roko po življenju lepe živalce.

Vozila sta v južno-zapadni smeri. Kakor da je seglo oko, povsod jima je svetlikala severna pustinja. Nobene skale, nobenega grma, nobenega drevesa, ki bi jima bil dobrodošli kažipot po oledeneli ravnini. Čudovita pokrajina mraka, bela marmornata puščava, neskončnost svetlikajočega se molka!

Snežiti je pričelo, da so spodrkavali psi, sneg je zatemnil solnce, po katerem sta si uravnava pot. Utaborila sta se, da bi pričakala lepše in boljše vreme. Hranila sta se s prepečencem, katerega sta zalivala s čajem. Ko se je zdanilo, je zlezel Gruber izpod šotorja. Nehalo je snežiti.

tijsko-gospodinjske šole v Marijanšču v Ljubljani. Zveza absolventk kmet.-gospodinjskih šol se je ustanovila v začetku leta. Njen namen je, da goje članice med seboj prisrčne tovariške vezi ter nadaljujejo v sebi izobrazbo s prirejanjem tečajev in zborovanj in tako z združenimi močmi delajo v korist kmetstva. Obračamo se na vas absolventke s prošnjo, da vse, ki ste absoluirale katerokoli gospodinjsko šolo, čimprej pristopite v svojo res stanovsko organizacijo. S tem storite dobro ne samo društvu, temveč pokazete tudi svojo stanovsko zavednost in smisel za skupno delo za kmetski stan, posebno za kmečko gospodinjstvo! Načrte bo mogoče izpeljati le tedaj, če bo štela organizacija čim več članic in da bodo vse članice sodelovale z nasveti. Zato vas prisrčno vabimo, da se udeležite občnega zbora, na katerem bo poleg poročil odbora o delu v pretečenem letu tudi volitev odbora in sklepanje o delu za prihodnje leto. Ker je v istem času v Ljubljani velesejem, je polovična vožnja, zato uporabite priliko ter se udeležite v kar največjem številu. Vsaka bo našla tam svoje sošolke, s katerimi bo lahko obudila spomine na šolsko dobo, ter z novim pogumom in ljubezni za trdo kmečko življenje se vrnila domov. Na občnem zboru se bodo sprejemale članice, zato pridite vse, ki ste že in ki še niste članice! Naj bo ta dan mogočna manifestacija kmečkih žen in deklet! Na veselo svodenje, tovarišice! — Odbor ZAKŠ.

Verska obnova – najboljša obramba.

Katoličani v Nemčiji morajo pod prisilom narodnega socializma veliko trpeti. Vsako udejstvovanje katolicizma v javnosti je strogo prepovedano, češ, da to ni verski, marveč politični katalizem. Kot politiko smatrajo politični glavači narodnega socializma celo

Kajti prvič daje zgradbam res veliko trdnost, drugič pa nam ni treba žalovati za dragocenim živilom, če je njegov manjvredni posranski produkt v tem namene boljši.

Tihotapska zvitost slepca.

Na vzhodnoafriških obali so odkrili tihotapsko zvitost, ki je res nekaj posebnega. V mestu Dares s alianco je opravljaj slepec cela leta službo sluge na občo zadovoljnost trgovskega podjetja Smith in drug. Obiskoval je večno v lukljadi pred odhodom in nikdo ni slutil kaj slabe, če se je pojavit s pismi na krovu. Sicer so že opazovali dolgo, da ladje, katere

procesije z zastavami in verskimi znaki. Verskim mladinskim organizacijam je prepovedano nošenje uniform in nastopanje z društvenimi znaki. Če pa imajo kakšno zgolj bogoslužno prireditev med štirimi stenami hiše božje, napravijo plačane čete narodnega socializma obhode okoli cerkve z vreščanjem, tuljenjem, bobnanjem in muziciranjem. Kdor se ne ravna po odločbah nacionalističnih vsemogočnežev, ga poleg denarne globe čaka koncentracijsko taborišče. Z nasilstvom bi radi katoličane odtrgalii od njihove vere ter jih prepeljali v poganski tabor. Katoličani pa se svoje vere še tesneje oklepajo. Paderbornski nadškof Klein je nedavno rekel: »Odkrito in iskreno izjavljam, da ni bilo v naši nadškofiji nikdar toliko navdušenih dokazov in spoznavanj za vero ko v preteklem letu.« Trierski škof dr. Bornewasser je izpovedal: »13 let sem škof v Trieru, pa vsa ta leta nisem našel med katoličani toliko verske prepričanosti in jnosti, kolikor jih sedaj opazujem v vsakem mestu in v vsaki vasi svoje škofije.« Münsterski škof grof Galen piše v svojem škofijskem listu: »Zadnji čas se je izvršil nov razcvet Marijinih družb v Nemčiji. Staroslavne družbe so se spomnile vzvišenih namenov svojih ustanoviteljev in idealov Marijinih družb. V mnogih župnijah so vznikle nove družbe moških, ki se dobro zavedajo, kolikega pomena je češčenje Matere božje vprav za može.«

Nemški katoličani so si torej v sesti, kakšen začlad je za nje katoliška vera, zato si ga ne dado iztrgati, marveč se ga še tesneje oklepajo. Da jim ga ne bi ugrabili sovražniki, ga skrbno zaklepajo v svoje — srce. Ker je versko udejstvovanje v javnosti onemogočeno, so prenesli težišče verskega dela na znotraj, v svoje duše. Iz njih pa se vera iztrgati ne da. Nekaj sličnega je tudi bilo opažati med slovenskim ljudstvom, ko so absolutistične vlade dr. Srškiča in Uzunoviča, kajih predstav-

obiskuje slepec, tihotaplo dijamante, tihotapljenja pa le niso mogli preprečiti. Lepage dne pa so slepca preiskali in našli, da je imel v vsaki prazni očesni jamicici za črni mi očali po en velik dijamant.

Odvišni bolnik.

Na poskusni postaji bolnišnice v mestu Helena v severnoameriški državi Montana je uspelo pred nedavnim orjaški opici gorili, da je ušla skozi okno. Kljub temu, da so begunca koj začeli zasledovati, ga niso mogli v noči prijeti. Drugo jutro po pobegu, ko je prinesel strežnik bolnikom zajutrek na posteljo, je opazil, da je bila ena postelja več

niki v Sloveniji so bili JNSsarski poglavari dr. Kramer, Pucelj, dr. Marušič, tlačile in teptale svobodo in pravo katoliške cerkve in katoličanov. Ko je vera morala v javnosti molčati, je tem glasnejše govorila v srcih katoličanov, katera so se obnavljala v Kristusovi resnici in milosti. Veličastni evharistični kongres v Ljubljani je dokazal, kako globoko je ta obnova zajela srca in kako široke kroge med ljudstvom je zavzela. Verska obnova je, to spričuje zgodovina in izkustvo, veri najboljša obramba. Na tej osnovi se mora vršiti v bodoče vse naše delo v javnosti, posebno na področju prosvete.

*

Prosvetni tabor pri Št. Petru niže Maribora v nedeljo dne 1. septembra. Spored: v nedeljo po rani službi božji je v samostanski šoli občni zbor prosvetnega društva »Skala.« Ob pol 10. uri zahvalna služba božja s pridigo v cerkvi Matere božje na Gori. Popoldne ob dveh v župni cerkvi večernice in po večernicah tabor na prostem pred cerkvijo. Na taboru nastopita dva govornika ter zastopniki naše mladine. Sodeluje znana Šentpeterska godba, društveni tamburaški zbor ter cerkveni pevski zbor. Na predvečer bodo pa po Šentpeterskih hribih in gričkih goreli kresovi ter oznanjali slovesnost prihodnjega dne.

Fantovski tabor v Brežicah. Evharistično gibanje, katerega nositeljica je mladina, valovi mogočno po slovenski domovini. Številni fantovski tabori in veličastna udeležba na njih priča, da je ta pokret mogočen in da bo obrodil tudi zaželjene sadove. **Mladina iz Posavja** v tem pokretu noče zaostati. **Zato se bo v nedeljo, 1. septembra zbrala iz vseh župnij obširne videmske dekanije na svojem fantovskem taboru v Brežicah!** Bo to mogočna manifestacija ljubezni, vere in zvestobe velikim idejam, ki so globoko zakoreninjene v srcih mladega rodu. Ob 9 bo zbiranje udeležencev na kolidvoru, odkoder bo odhod z godbo na čelu v župno cerkev. Tam bo sv. maša in pridiga, ki jo bo opravil odposlanec Prevzvišenega. Med mašo bo ljudsko petje pesmi, ki so se pele na evharističnem kongresu v Ljubljani. Po maši

Vendar kje so bili psi? Ves prestrašen jih je začel klicati. Majhni beli grički, raztreseni tukaj in tamkaj, so oživeli, se dvigali, se otepali, so razpadli in prikazali so se psi. Sneg jim je bil odeja.

Proti zatonu dneva, ko sta se podala zopet na pot, sta zagledala z griča daleč pred seboj dolgo, nizko, valovito in temno črto. Uganila sta, da morata biti pred gozdom majhnih dreves; slobodno sta upala, da se bosta preskrbela s krovom, poiskala pravo smer in se odpočila.

»Imava še štiri prepečence in dovolj čaja za dve porciji,« je razlagal Lavison. »Po mojih računih sva oddaljena od Velikega suženjskega jezera 200 milj. Kje neki tičijo volkov?«

V tem trenutku je prinesel večerni veter skozi gozd na dolgo zategnjeno — strahotno tuljenje. Teleta so mencala nemirno sem ter tja, psi so dvignili gobec in vlekli zrak skozi nosnice, Amerikanec se je naslonil ob drevo in zaklical: »Ho! Ho!«

Zopet je prekinil mrzlo tišino oni divji krik, ostro stokanje, iz katerega je odmeval glad severne pokrajine.

pa bo slavnostno zborovanje, na katerem bo sta govorila dva govornika iz Maribora. Fant je iz vsega Posavja, ta dan vsi v Brežice!

Sv. Marjeta ob Pesnici. Vsem in vsakomu braško vabilo! Pridite si ogledat v nedeljo, 1. septembra vsi, stari in mlati, ki še čutite poštano in krščansko, tukajšnjega spokornika »Slehernika«, ki se bo proizvajal po večernicah z ljudskimi petimi litanijami in petim angelskim češčenjem, na prostem pred cerkvijo. Večernice se bodo opravile ta dan ob sedmih zvečer. Ker priredi »Slehernika« župnika Sv. Marjeta ob Pesnici le za dober zgled in pobožen nauk mladini, je vstopnina prosta.

Pišece. Naše prosvetno društvo je oživljeno. Nekatrim pa ni bilo prav, da smo se Bogu zahvalili z zahvalno pesmijo za vrnitev društva. Hm! Še Bog ne more vsem ustreči. Kmalu bomo sedaj uredili tudi knjižnico, ki so nam jo ob »preseljevanju narodov« vso zmesali. In zopet bo lepa knjiga na razpolago našim članom. — Za 1. september pa vabimo vse može in fante na fantovski tabor v Brežice ob 9.30 dopoldne. Vsi iz fare se ga moramo udeležiti, da bomo pokazali, da nas je še zelo veliko vnetih za dobre in lepe stvari. ne samo za nož in kol.

Slovenska Bistrica. Pomlad se je razlila v nedeljo, 11. avgusta čez Slovensko Bistrico in objela hribček Sv. Jožefa, ki se je odel v svecano obleko, da dostenjno sprejme cvet slovenjebistriške dekanije in Dravskega polja. Krešovi so zagoreli v noč in slovesna pesem zvonov je oznanjala praznik fantov, ki so se zbrali k proslavi evharističnega Kralja. Nepozaben bo ostal vtis zgodnjega jutra, ko so se stotine in stotine fantov vsipale v mesto in ga preplavljale. Pesem je donela iz vseh smeri. 1500 fantov se je uvrstilo v širistope ter v veličasten sprevod, na čelu pa godba in številni fantovski praporji KA. Pokanje topičev je pozdravljalo fantovsko armado, ki je med prepevanjem litanij Matere božje do zadnjega kotička napolnila veliko cerkev sv. Jožefa. Najprvo je stolni kanonik dr. Ivan Žagar blagoslovil novi prapor FKA iz Slovenske Bistrice ter imel takoj nato pridigo in sv. mašo, med katero so peli moški pevski zbori iz vse dekanije pesmi, ki so se pele na evharističnem kongresu v Ljubljani. Po maši se je vsa

»V teku ene minute bova videla krdevo volkov,« se je glasilo svarilo Amerikanca.

Koj za tem je bilo čuti za pobočjem hitro cepetanje, ki se je bližalo. Med kletvico je skočil Lavison pokoncu in zagrabil puško. Bele lise so huškale mimo dreves. Nejasne postave so se bližale in letale sem ter tja. Nemec je mislil, da so te velike, suhe in snežnobele živali pošastne prikazni iz tovariševe domišljije, ker so bile neme in tihi volkovi spadajo v svet — sanj.

»Sedaj pa imava pred seboj zelenkasto se svetlikajoče oči,« je kričal Lavison. »Pekel ni nič napram tem belim hudičem! Spravi teleta pod šotor in bodi pripravljen, da spustiš pse, ker se morava bojevati!«

Dvignil je puško in pričel streljati na belega sovražnika. Strelom je sledil ropot prekopovanja. V splošni zmedi se ni dalo ugotoviti, ali gre za premetavanje smrtno zadetih zverin ali za žive, ki se tepejo za ustreljene tovariše.

Po zgledu Lavisona je pričel tudi Franc s streli na drugem koncu šotorja. Tudi tej salvi je sledilo premetavanje.

tisočpetstoglava množica strnila pred cerkvijo v mogočen zbor. Domači g. župnik Ivan Šolinc je z navdušenim pozdravom otvoril slavnostno zborovanje, katerega je vodil dekan Ozimič iz Laporja. V imenu dekanjskega vodstva FKA je pozdravil zborovanje Ivan Jevrovšek. Takoj nato je govoril bogoslovni profesor dr. Jože Jeraj o sveti Evharistiji kot viru pravega veselja. Akademik Cyril Žebot je govoril o fantovski KA in o potrebi prosvetnega dela. Mirko Geratič je pozdravil zborovanje v imenu Slomškovega okrožja ter podčrtal potrebo poglobitve verskega duha v oživljeni katoliški prosveti. V imenu posameznih župnih je pozdravilo zborovanje še osem fantov. Iz vseh govorov je izvenela misel: Poglobljeno evharistično življenje je edini izhod iz duhovne krize v lepše dneve na vseh poljih. Dal Bog temu lepemu dnevnu svoj blagoslov!

Sv. Benedikt v Slovenskih goricah. Starodavna romarska cerkev Sv. Treh kraljev je postala v nedeljo, 4. avgusta pozorišče, pri kateri so se odigrali dogodki iz dobe, ko so gorele grmade po slovenski zemlji in oznanjale vest: Turek je v deželi! Benediška župnija je s sodelovanjem vseh faranov vprizorila igro »Miklova Zala«, katero je nalašč za zunanjino farno prireditve priredil bogoslovec Petančič. Cel teden prej so bile na delu pridne roke, da so postavile tribuno in pa pripravile vse potrebno za uprizoritev zgodovinske igre. Ves dan je bil posvečen domovinski misli, vsi govorji v cerkvi in izven cerkve so izzveneli v smislu domovinske ljubezni. Menda še nikdar ni bilo pri Sv. Treh kraljih toliko ljudi kakor tokrat. Iz vseh Slovenskih goric, da, celo iz Maribora in mariborske okolice smo videli ljudi. Bilo je neke vrste narodno romanje. O igri naj rečemo samo to, da so se vsi sodelujoči, okrog 130 jih je bilo, prav dobro vživeli v svoje vloge. Podali so resnično igro ter živo predočili težke čase, ki so jih preživljali naši predniki ob turških navalih. Maršikomu se je v strahu stisnilo srce, ko so privhrali pravcati divji Turki na iskrnih konjih ter se utaborili v strah in trepet kristjanov, prav tako pretresljiv je bil trenotek, ko mora iti uboga krščanska raja v turško sužnost. — Igra je v čast fari, igralcem in režiserju. — Vendar pa bi eno pripomnil za v bodoče. Za

tako množico ljudstva — bilo jih je najmanj 2000 — je treba zadostno število rediteljev, najmanj 50. Tudi pri gradnji tribune je treba gledati na to, da je ta zgrajena v obliki stopnišča, da se tako omogoči pogled na pozorišče tudi onim, ki so zadaj. Take igre so težko vprizorljive in tudi ne dosegajo pravega učinka prav zato, ker občinstvo, ki nima dovolj ugodnega prostora, ne more vsega videti pa tudi ne slišati, zato pa sili tembolj v ospredje in s tem dela zmedo.

Gornja Radgona. Kat. prosvetno društvo je zopet pričelo z delom. Redni občni zbor bo ob koncu septembra, tako, da bomo zimsko sezono pričeli z novimi močmi in silami. Že danes opozarjam, da se bo v soboto, 7., in v nedeljo, 8. septembra predvajal v dvorani Pošojilnice film o evharističnem kongresu v Ljubljani. Ne pozabite si ga ogledati!

Sv. Križ pri Ljutomeru. Naše bralno društvo se že pridno pripravlja na novo igro. V nedeljo dne 25. avgusta priredi zelo lepo igro v 4 dejanjih »Vzor zvestobe«, ki je polna globoke in ganljive vsebine. Začetek ob treh popoldne. Predstava se vrši v naši Slomškovi dvorani.

35letnica prosvetnega dela v Ljutomeru. — Dne 8. septembra ne bomo v Ljutomeru praznovali samo 10letnico Katoliškega doma, ampak tudi 35letnico prosvetnega dela v Ljutomeru sploh. Pred sedanjim Prosvetnim društvom je namreč v Ljutomeru obstajalo in delovalo »Bralno društvo za ljutomersko okolico«, katero je bilo ustanovljeno že 22. jan. 1899. Ustanovitelj društva je bil takratni kaplan g. Brglez. Društvo je imelo svoje prostore pri g. Vaupotiču v Ljutomeru. V začetku je imelo 165 članov. Takoj si je osnovalo lastno knjižnico. Društvo se je v poznejših letih moralno večkrat seliti: od Vaupotiča v mežnarijo, iz mežnarije v kaplanijo, iz kaplanije v dvorano g. Kukovca pri glavnem kolodvoru, dokler ni bil leta 1925 postavljen in blagoslovil novi Katoliški dom, v katerem je našlo prenovljeno Prosvetno društvo svoje stalno zatočišče. Društvo je skozi vsa leta imelo svoje prireditve z igrami in drugimi nastopi, pri katerih je večkrat sodelovalo »Slovensko pevsko društvo«, pod vodstvom g. Zacherla. Duhovni vodje društva so bili največkrat ljutomerski kapla-

ni. Za časa kaplanovanja g. kaplana Škamleca in g. prof. dr. Kocipra v Ljutomeru je društvo posebno živahnego delovalo. Dolgo časa je vodil društvo g. Ignac Lipovec s Podgradja. Vmes so bila leta, ko je društvo tudi spalo, pa je prišel spet podvig prosvetnega dela od katke prosvetne osebe. V dobi orlovskega razmaha je vse posle Prosvetnega društva prevzel orlovski odsek, po letu 1930 pa zopet Prosvetno društvo. 8. september bo torej za Ljutomer res prosvetni praznik, jubilej 35letnega prosvetnega dela. Pridružite se nam in pridite tega dne v obilnem številu v Ljutomer.

10letnica Katoliškega doma. Fantje in dekleta, da ne boste pozabili na 8. september. Vsi iz domače fare moramo tega dne biti zbrani okrog Katoliškega doma. Naš novi prapor je naročen. Tako bo lep, da boste ponosni na njega. Ob pol 9. uri bo zbiralisce pri Katoliškem domu. Z godbo odkorakamo v štiristopih k pozni sv. maši. V cerkvi bo pridiga in blagoslov novega praprora. Bomo že še izdali, kdo nas vse obišče tega dne. Dekleta narodne noše (dečje) si pripravite, in rdeče nageljne za sebe in za fante. Po maši bo slavnostno zborovanje na travniku za Katoliškim domom. Med drugimi govorji tudi dr. Hohnjec, ki je govoril pri otvoritvi Kat. doma pred 10 leti. Nekaj častnih članov bomo ob tej priliki imenovali, one, ki so nam Katoliški dom postavili. To zborovanje naj bode pravi prosvetni tabor za ljutomersko okolico, ormoški okraj in Prekmurje. Sosedna društva iz imenovanih krajev, ali ste ukrenila vse potrebno po zadnji okrožnici, katero ste dobila od nas. Razmišljajte in nam poročajte, koliko vas pride. Vsi morate priti, fantje in dekleta, saj ste bili vsi tudi že pred 10 leti pri blagoslovitvi našega doma. Z nami boste veseli. To bo prva blagoslovitev novega praprora po oživljenju naše ljudske prosvete. Ko bi Vi vedeli, kako bo drag in lep, bi nam tudi kak denarni prispevek poslali. Saj vemo, da boste po svojih močeh, kaj ne? Hvaležnost za hvaležnost! Tudi oni, ki ste zadnji čas dobili pismeno prošnjo s položnico Okrajne posojilnice v Ljutomeru, boste prispevali kak dar. Prosimo lepo! Čekovna številka 10746. Osmega septembra pa na svodenje v našem Ljutomeru pri blagoslovitvi našega praprora!

»Počakaj!« je svaril Amerikanec. »Štediva s strelivom!«

Psi so potresavali verige in so se postavili hrabro v bran volkom. Lovca sta nametala na ogenj klad in vej, da je vzplamenel in svetil da leč v notranjost gozda. Prav na skrajnem robu svetlobnega kroga so se premikale bele, nemirne ter sem in tja skakajoče postave.

Amerikanec je razlagal, da jih je bolj strah pred ognjem nego pred streli.

Uganil je pravilno. Dokler je gorel in prasketal ogenj, so se podili volkovi v ozadju. Lovca sta imela toliko časa, da sta lahko nabrala suhljadi. Proti polnoči pa, ko je zmanjkalo dry, so se zveri zopet ojunačile.

»Ali še imaš par patron odveč razen teh, ki tičijo v magacinu?« je vprašal Lavison.

»Da, za polno pest.«

»Sedaj pa urno na delo!«

S sigurnim pomerom je izpraznil Nemec celi magacin nabojev v plazečo se množico. Zopet je sledil skoraj čisto tih boj.

Strašne zveri — krdele nemih volkov! Zaenkrat je bilo videti, da je napad odbit. Lovca sta

naložila na ogenj in sklenila, da se bosta ulegla, da se nekoliko odpočijeta, nikakor pa ne bosta zaspala. Kako dolgo sta ležala pod šotorom v družbi telet in skrbno pazeč na plazeče se korake, ni znal nobeden; morda je bilo par trenutkov pa tudi cele ure. Naenkrat sta slišala naglo napredajoče cepetanje, temu je sledilo besno lajanje in za tem strahovita zmeda najljutejšega klanja z zobmi.

»Ven!« je kriknil Amerikanec, »Lotili so se psov!«

Nemec je porinil za strel pripravljeno puško naprej izpod šotorja in se zravnal. Volk, velik liki puma, bel kakor sneg, se je pognal proti njemu. V trenutku, ko je oddal strel v prsa zveri, je zagledal hudobne zelene oči in je čutil volčjo sapo. Zver se je zgrudila k njegovim kolonom in se zvijala v zadnjem boju.

Amerikanec je pognal goreče drevo na sredino krdele, z drugim je mahal sem ter tja in odganjal pošasti v notranjost goščave.

(Dalje sledi.)

zasedena nego zvečer. Odgrnil je odejo, katero si je bil potegnil bolnik preko glave, in pobegla opica se mu je prijazno nasmehnila, zgrabila je posodo za sladkor in jo začela prazniti. Zopetnemu zajetju se ubežnik niti najmanj ni zoperstavljal.

Največjo lokometivo posedajo Američani.

Ima 22 koles in tehta s tenderjem vred 1 milijon funtov (funt je pol kilograma). Lahko vleteče za seboj vlak s težo 4000 ton.

Policijska statistika.

V Berlinu odpade 25 policista na 1000 prebivalcev, v Franciji 3.18 in v Angliji celo 5.05 policista na 1000 ljudi,

Brinjeva gora. O taboru fantov in mož konjiške dekanije, ki se ga je udeležilo okoli 4000 mladeničev in mož in ki je potekel nadvse sijajno, smo že nakratko poročali. Dodatno še poročamo, da je g. konjiški arhidijakon Franc Tovornik kot zastopnik g. knezoškofa vodil veličastno procesijo od sv. Neže do cerkve Matere božje, kjer je imel s prisrčnimi besedami nagovor na može in mladeniče ter nato opravil pontifikalno sv. mašo, pri kateri so prav lepo prepevali združeni moški zbori. Na zborovanju, ki ga je vodil g. Šarlak iz Konjic, so govorili predsednik Prosvetne zveze dr. Hohnjec, urednik Košiček iz Ljubljane, akademik Gornjak in zastopniki fantovskih organizacij. Z mogočno evharistično himno »Kristus kralj« se je končalo sijajno zborovanje. Litanijski pod prostim nebom pred Najsvetejšim z odpovki kakor na ljubljanskem evharističnem kongresu so bile veličaste zaključek lepega shoda.

Šmarje pri Jelšah. V nedeljo dne 25. avgusta bo v Katoliškem domu proslava njegove 10-letnice. V soboto bomo zakurili kresove pri Sv. Roku in Sv. Miklavžu. V nedeljo popoldne po večernicah je akademija z govorom, petjem in z vprizoritvijo »Skrivnosti sv. maše«.

Kako so v starih časih nastopali proti divjim lovcom.

Milo postopanje.

Jasno je, da je v prav starih časih lov bil svoboden za vse. Ko so zemljo razdelili, je tudi lov postal last tistega, čigar je bila zemlja. Ko je v srednjem veku fevdalna gospoda imela v lasti vso zemljo — z malimi izjemami svobodnih kmetov — si je na tej zemlji lastila tudi izključno pravico do lova. Radi tega so nastali veliki boji med zastopniki zemljiške gosposke in med kmeti. Gosposka je neupravičene lovce strogou kaznovala. Zato je že leta 1230 izšlo zakonsko določilo (Sackenspiegel), ki veleva: »Ker je Bog ustvaril ljudi, jim je dal tudi oblast nad ribami in ptiči in vsemi divjimi živalmi. Zato ni hčer ne sme izgubiti svojega življenja radi teh živali.« Podobno določa tudi staronemški zakonik »Schwabenspiegel« iz leta 1275: »Noben sodnik ne sme komu vzeti življenja, niti zaradi divjine, niti zaradi ptičev, niti zaradi rib.« Iz tega je razvidno, da je srednjeveška zakonodaja hotela omiliti preveliko strinstonost zemljiške gosposke z lovskimi tatovi.

Razvoj pa je šel dalje.

V frankovski državi je kmalu dobil kralj edino pravico lova v gozdovih (lovski regal). To svojo pravico je branil tudi proti svojemu plemstvu. Franc zgodovinar škof Gregor Tourski pripoveduje, da je frankovski kralj Guntram (560—593) nekoč na lovnu našel ostanki ubitega tura. Poklical je na odgovor svojega gozdarja, kateri mu je priznal, da je tura ubil kraljev komornik Kundo. Nato je kralj dal svojega komornika zapreti. Kundo pa je tajil, nakar je kralj določil, naj med gozdarjem in komornikom dvobojo določi resnico. Ker pa je bil komornik že prileten, se je ponudil namesto njega za dvobojo njegov

nečak. Oba nasprotnika, komornikov nečak in gozdar, sta se začela boriti. Nečak je vrgel v gozdarja sulico in ga podrl. Nato je mladenič potegnil nož in ž njim hotel padlemu gozdarju prerezati vrat. Ko se je sklonil čezjen, je ranjeni gozdar z zadnjimi močmi svoj nož potisnil mladeniču v trebuš. Tako sta oba na istem mestu izdihnila. Ko je to videl komornik Kundo, je hotel ubežati v cerkev sv. Marcela, kjer bi ga kralj ne mogel prijeti. Preden je stopil na cerkveni prag, so ga zasledovalci pribili, prvezali na kol in kamenjali.

Krute kazni.

Še 900 let kasneje najdemo krute kazni proti lovskim tatovom. Saksonski volivni knez Moric je divjega lovca dal prvezati na jelena in žival pognal v gozd. Za njim pa je spustil pse. Ta strašni lov je trajal toliko časa, dokler se ni jelen zgrudil. Divji lovec na jelenu pa je bil od vej in grmovja ves razmesarjen. Leta 1656 so divjega lovca prvezali zadaj za jelena, kateri ga je vlačil s seboj. Ubogi človek je bil tako zbit, da je potem, ko so ga odvezali, kleče prosil, naj ga usmrte.

Ob Luthrovih časih — okrog leta 1517 — je vojvoda Urh Würtemberški izdal tale odlok: »Vsakomur naj se izdolbejo oči, kdor bi s puško ali z lokom šel po polju ali v lovišče, ali bi sicer bil sumljiv.« V Weimarju na Nemškem so proglašili »vse divje lovce za očitne poestne razbojnike in morilce, katere je treba takoj obesiti, njihove žene pa žigosati ter jih vtakniti v ječo.«

Kakor že omenjeno, so na Würtemberškem posebno kruto kaznovali divje lovce. Odlok iz leta 1756 določa, da je vsakemu divjemu lovcu treba odsekat desno roko, ali pa mu dati na glavo »čepico divjega lovca«, katero naj nosi vse življenje. Ta čepica je bila strašno mučilno orodje. Okrog obsojenčeve glave so prikovali železen obroč, ki je bil tako ozek, da se je z vso silo

pritiskal na glavo. Na ta obroč so potem pritrdirili težko železno jelenovo rogovje, katero je bilo težko 20—25 funtov. To je moral nositi obsojenec. Druga huda kazna za divjega lovca je bila ta, da so ga prvezali. To prvezovanje je ostalo mnogo let v navadi. Še celo v svetovni vojni je bil tega deležen marsik slovenski vojak. Prvezovanje divjih lovcev je bilo še hujše, kakor pa prvezovanje vojakov v vojni. Roki so mu zvezali na hrbtnu navzkriž. Tako zvezani roki so prvezali na dolgo vrv, katera je visela čez kak visok tram. Za to vrv so obsojenca dvignili visoko v zrak ter ga nato nenadoma spustili na tla. Preden pa je z vso težo svojega telesa siromak priletel na tla, ga je tik pred tлом zopet nenačno dvignila kvíšku napeta vrv. Lahko si mislimo, kako strašne bolečine so to bile.

Druga taka stroga navodila so bila: »Kdor bi na prepovedanem kraju lovil ribe ali rake, emu naj se užge riba ali rak. Nato ga s palicami pretepo in izženo iz dežele.«

V mali nemški kneževini Nasavski so imeli tele določbe: »Gozdni in lovski uslužbenci naj posebno pazijo na divje lovce. Če jih zalotijo pri delu in jih ne morejo prijeti, smejo na nje streljati, da jih dobe žive ali mrtve v roko. Kogar s puško v roki zalotijo v gozdu ali na kakem drugem sumljivem kraju vstran od navadnih cest, naj ga lovci takoj ustrelje, ne da bi ga poprej opozorili.« Značilna je tudi tale odredba: »Kdor vidi človeka, da po polju ali po gozdu s psi goni in lovi, naj se potрудi, da ga ujame. Če bi pa divji lovec hotel uiti, ga mora zasledovati in naj po vseh dajo zvoniti plat zvona.«

Take strašne določbe nikakor niso bile utemeljene in bi jih s človeškega stališča nihče ne mogel zagovarjati. Razumemo jih le kot orožje tedanje zemljiške gosposke v boju za svoje predpravice, katere so jim bile več, kakor pa človeško življenje.

Odprtá noč in dan so groba vrata.

Maribor. V zadnji številki smo pomotoma poročali, da je preminula v mariborski bolnišnici 14 letna hčerka železničarja Tomaža Franca, Ob železnici v Mariboru. Pravilno se glasi: hčerka Tomaža Frasa.

Kamnica. Anton Lorbek — ni ga več med nami; zapustil nas je prijatelj Sabnikov Tona. Malo pred izpolnjenjo svoje 60letnico je zatisnil trudne oči mož — pravi slovenski hrast, ki je hrabro vzdržal v vseh burjah slovenskega življa in zemlje gladne Südmarke in Schultvereina. Njegova knjižnica shranjuje mnogo letnikov lepo vezanega »Domoljuba« in najljubši prijatelj njegove hiše je že od nekdaj »Slovenski gospodar«, ki je tam radevolje tudi vsakomur na razpolago. Ob izbruhu svetovne vojne je moral kot mlad posestnik takoj na fronto v Galicijo, potem v Italijo in južno Tirolsko ter se je šele leta 1920 vrnil iz italijanskega ujetništva. Pridno se je zopet poprijel gospodarstva, poleg tega pa dal svojo moč in bistro glavo tudi splošnemu blagru na razpolago.

Bil je dolgo časa tajnik domače kmečke posojilnice in je skozi leta načeloval kamniški občini kot župan ter si mnogo prizadeval tudi za procvit naše šole. Poleg redstne hiše mu je bil najljubši kraj domača cerkev in še posebe Sv. Urban, na kojega pokopališču je dobil tudi svoj zadnji počitek. Mnogo prijateljev in znancev ga je spremilo na zadnji poti, v prvi vrsti naši ljubi sošedje od Sv. Križa z g. županom Hladejem na čelu. G. župnik Božiček mu je govoril ganljivo slovo, kamniški fantje pa so mu lepo zapeli na domu in ob grobu. Bog poplačaj vsem, ravnemu pa daj nemirljivo plačilo v nebesih.

Pišece. Umrla je na Piršenbregu Jožefa Vrstovšek, žena Mihaela Vrstovšek. Dobra hiša je zgubila blago gospodinjo v najlepših letih. Odkar se je je lani hčerka ponesrečila, ni bila več trdna. In pred nekaj dnevi smo jo pokopali. Zgodila se je božja volja. Lepo sprevredna se je poslovila od tega sveta. Bog naj na tolaži moža in sinčka!

Gornja Radgona. Novo politično življenje je zavalilo tudi pri nas. Napredni trški občinski odbor je prišel do strahotnega spoznanja, da je njegova postojanka podminirana in bo vsak čas zletela v zrak... Neverjetno zahrbni, zaslepljeni in hudobni so nekateri pristaši bivše SLS, da so naperili svoje kanone proti svojemu dolgoletnemu županu in brez njegove vednosti, tako rekoč na skrivaj začeli pobirati podpise za združenje trške občine z okoliško! Trška občina je padla v roke naprednjakov po strašnem, neverjetno vročem boju, ki se je vršil s pomočjo svetih bajonetov... Slavno zmago je kronal večerni imponzantni pohod z godbo in urnobesnim vpitjem napredne fronte, ker le ubogi nosilec nasprotnne liste se je preril v novi odbor, opozicija pa je bila obglasljena, strta, z bajonetni razmrcvarjena, razbita, razkosana, v blato in prah pomandrana, uničena... Pa neverjetno! Ti razkosani udje uničene opozicije so se združili v nevarno zver, ki zdaj vlija smrten strah v kolena dosedaj vladajočih naprednjakov — kakor beremo njih SOS-krik v »Jutru« štev. 184! — Govoriti o koristi ali škodi, ki bi jo imela trška občina po združitvi z okoliško, kakor tudi o upravičenosti te akcije, je vsekakor potrebno. Velika občina s sedežem v Gornji Radgoni je bila že v prvih predlogih in načrtih za združenje občin. Tedaj je obveljal protest trga — sedaj mogoče ne bo. Da je imel naš trg dosedaj neverjetno zgubo in škodo od oklice, nam dokazuje nad 15 novih in najmanj toliko popravljenih in povečanih stavb — nekateri presečni tržani so si še kje drugog nakupili hiš, posestev, vinogradov. Da bi ne bilo krivično, če bi tudi okolico doletela vsaj malo kakšna podobna gmotna »škoda« — to so spoznali pravično čuteči trški volivci — njih akcija torej ne temelji v kakšni »strankarski zagrizenosti«, temveč v družabni pravičnosti, ki deli nepristransko vsakemu svoje. Če se torej bogati ženin »trg« poroči z ne ravno ubogo nevesto »okolico« — ki je svojega fanta dosedaj precej izdatno podpirala — najbrž to ne bo nesrečen zakon, četudi se sedanji varuh lepega ženina, radi tujih vplivov malo razvajeni, sedaj še sramujejo njegove priprste neveste.

Razkrije pri Ljutomeru. Na Marijino Vnebovzetje je v krogu svojih priateljev praznoval 60letnico svojega rojstva naš naročnik g. Kumparič Štefan, v čigar hišo prihaja naš list že 30 let. V predvojnem času je bil župan na Razkriju in je njegovi podjetnosti pripisovati, da je občina dobila vago in sejmišče, cerkev pa stolpno uro. Mlin na turbinski pogon je tudi tesno zvezan z njegovim imenom. Da ga ljudi Bog poživi!

Ormož. Sadarska in vrtnarska podružnica v Ormožu priredi v nedeljo, 1. septembra »solo v naravi«: sadni ogled z obhodom in ogledom sadovnjakov s sodelovanjem sadarskih in vinogradniških veščakov, zvezano z vsestranskim podučnim razmotrivanjem za zboljšanje in povzdigo sadjarstva. Odhod iz Ormoža z ljutomerskim vlakom ob 7.29 do kolodvora Žerovinci, od tukaj peš v Cerovce, rojstni dom pisatelja Stanka Vraza, čez krasne sadovnjake in vinograde Alojzija Pihlar, Negovske graščine, Fischerauerja v Jeruzalem. V cerkvici Jeruzalem se bo služila ob 10.30 sveta maša. Po maši uživanje krasnega razgleda po Slovenskih goricah in Prekmurju.

Vsem cenjenim naročnikom,
katerim je že pošla naročnina, bomo v prihodnji številki priložili položnice in prosimo, da takoj poravnajo naročnino, da ne bo treba ustavljati pošiljanja lista. — »Slovenski gospodar« stane za celo leto 32 Din, za pol leta 16 Din in za četr leta 9 Din.

Šratovci-Mele. Prostovoljna gasilska četa v Šratovcih je v nedeljo, 4. avgusta proslavila svojo 25 letnico. Prireditev, pri kateri so sodelovali prav vsi vaščani in pomagali pri pravah, je prav lepo izpadla. Sv. maša se je brala v šratovski kapeli, kar se zgodilo prvič, odkar kapela stoji. Vsem, ki so sodelovali in pripomogli, da je prireditev tako lepo uspela, naša iskrena zahvala, častnima članoma g. Voglerju in g. Rožmanu pa naše čestitke k imenovanju!

Sv. Andraž v Haložah. Naš preč. gospod župnik in dekan je obhajal lep jubilej, 25 letnico, odkar je prevzel našo lepo in težko župnijo. Iz velike hvaležnosti, ki smo jo dolžni svojemu toliko let zvestemu dušnemu pastirju, smo jubilantá po sv. maši pri cerkvi pozdravili z ljubkimi deklamacijami in mu izročili šopek cvetlic in skromen duhovni dar. Zadnje dni nas je naš preč. g. dušni pastir moral zapustiti in se je odpeljal v Zagreb na operacijo. G. župnika priporočamo v molitev. — Črčki veselo prepevajo po naših lepih vinskih hribčikih. Grozdje že precej kaže svojo lepo barvo. Tam, kjer zima ni škodovala, se obeta trgatev zelo lepo. Hudega vremena, varuj nas, o Gospod!

Sv. Avguštin v Haložah. Letos slovesno obhajamo prošenje sv. Avguština dne 30. avgusta in dne 1. septembra, to je 12. nedeljo po binkoštno. Castilci sv. Avguština in prijatelji lepega fazgleda, pridite! V izrednih časih svetovne krize naj nam sv. Avguštin izprosi božjo pomoč in tolažbo.

Arjavas. Gasilska četa Arjavas priredi v nedeljo dne 1. septembra običajno letno slavnost z veselico, združeno z delno župno vajo v Petrovče in Arjavas.

Sv. Vid nad Valdekem. Dne 11. avgusta sta v krogu svoje družine tiho in skromno obhajala kot jubilej 35letnico zakonske zveze vrla zakonska Andrej Britovšek, dolgoletni cerkevni ključar pri župni cerkvi, in njegova zvesta tovarišica Marija, rojena Krajnc. Da bi se slavenost še povečala, je prihitela iz Šmartna na Pohorju tudi njuna hčerka gospa Slavica Podvršnik s svojim soprogom, šolskim upraviteljem, ki sta se obenem spominjala 10letnice zakonske zvestobe in ljubezni. Prvim kakor drugim želimo tudi znanci in prijatelji: »Bog daj še naprej srečo in blagoslov!« — Istega dne je bila tudi v Hudiluknji novootvorjena jama blagoslovljena. Prireditev je nad vse lepo uspela. Za to gre čast in hvala g. dr. Vidmarju, zdravniku, in jamskemu društvu »Spelens« v Velenju. Prišla je inteligence iz vseh delov naše države. Najprej je navzoče v lepem govoru pozdravil g. dr. Vidmar, v daljšem govoru je g. Kurnik podal zgodovino Jame v Hudiluknji in spočujal navzoče za večje zanimanje in čut naših slovenskih naravnih krasot, kakor se tega zavedajo drugi narodi. Živahnno pozdravljen je bil tudi g. podpolkovnik Jaklič iz Celja, ki je zastopal vojaško oblast, Gospoda Rihtarja iz Škal, ki je jamo zastonj odstopil društvu »Spelens«, pa so kar po rokah nosili. V lepem govoru je nato otvoril vhod

v jamo g. dr. Hrašovec, sreski načelnik v Slovenjgradi. Ljudstvo je občudovalo notranjo krasoto jame v Hudiluknji. Sliši se, da se bo postavil v Hudiluknji oltar lurške Materje božje, kjer se bo lahko maševalo.

Št. Vid pri Planini. Prvi evharistični križ v kozjanski dekaniji smo postavili Šentvidčanci. Na najlepši in najvišji točki naše župnije glede da daleč po vseh sosednjih župnjah 18 m visok križ, na katerem je pritrjena skoraj en meter v premeru velika bela hostija. Postavljeni križ je znak naše prave vere do Kristusa Kralja, obenem bo v trajen spomin poznejšim rodovom. Zato vsem tistim, ki so na kakršenkoli način pripomogli do postavitve križa: Bog plačaj! Predvsem č. gg. župnikom, darovalcem lesa in Marijini družbi za lepo okinčanje.

Šmartno pri Velenju. Prejšnji teden je bilo vlonljeno v farno cerkev in v podružnico v Šaleku isto noč. V farni cerkvi so zlomili vrate, razbili dve puščici za denar in denar odnesli. Prebrskali so tudi omare in cerkveno obleko razmetalili; odnesli so tri rutice. Tudi ključ od cerkvenih vrat so vzeli s seboj. Pri podružnici niso imeli ničesar si za izposoditi, le dve šipi so razbili. Orožništvo je začelo takoj preiskovati. Zdi se, da so jim že na sledu. Tudi v družbenem domu je bilo vlonljeno; pa še zdaj niso nikogar izsledili. Morda se bo zdaj posrečilo, če že niso prišli v Ameriko, ne sicer s tistem denarjem, časa so pa imeli dovolj.

Dobje pri Planini. Ker se od vseh strani takoj pridno oglašajo, se pa po dolgem času oglašimo še iz našega kraja. Nikar ne mislite, da smo tukaj sami zaspanci. Nasprotno! Saj imamo razne bratovščine in društva, kakor bratovščina jeruzalemskega osla, ki dobro napreduje in se ponaša že s 14letnimi člani. Naša cerkvica je malo na gričku in imajo člani lep razgled križem sveta. — Sedaj nas bo pa zapustila nad vse priljubljena učiteljica gdč. Berta Kos. Res škoda, da ne pustijo takoj prostih ljudi med priprostim ljudstvom, kakor je ona. Zato ji želimo vso srečo na novem službenem mestu. — Mladina je tukaj še dokaj podjetna in nas večkrat razveseli s kako prireditvijo. Ravno sedaj se zopet z vso vnetovo pripravlja na zabavno komedijo »Scapino« zvijače, katero prirede v nedeljo dne 25. t. m., ob treh popoldne v šoli pod vodstvom gdč. Marte Gučekove in stud. Selič Jožeta.

Laški okraj. Letos so v našem okraju, ne pa v vsaki vasi, obrodila jabolka tako, da lahko rečemo, da je srednje ugodna sadna letina. Da bi pa naš kmet vsaj za jabolka stisnil kakšen dinar, se je v ta namen pričelo zanimati tukajšnje sadjarsko društvo v sporazumu z Nabavno in prodajno zadrugo, katera zopet obratuje v svoji trgovini. V ta namen sklicuje Nabavna zadruga in sadjarsko društvo gospodarsko-sadjarski sestanek za v nedeljo, dne 25. avgusta po rani sv. maši v šoli.

Sromlje pri Brežicah. Vinsko trgatev priredi tukajšnja gasilska četa 8. septembra ob 15 pri načelniku tov. Suša Francu v Sromljaši.

Peter Rešetar rešetari.

Zagrebški čluti in hrvaško vprašanje. Mesto Zagreb šteje toliko židov, kakor da bi bilo glavno mesto Palestine. Kdor pride v Zagreb, misli, da je v Judoslaviji in ne v Jugoslaviji. Židom seveda ni pogodu, ako bi sedanja vlažna rešila hrvaško vprašanje. Nevarnost namreč je, da bi potem Hrvati začeli reševati či-

futsko vprašanje, ki je za Hrvatsko najbolj pereče.

V Beogradu in doma. Imamo poslance, ki so v Beogradu za vlado, doma so proti vladi in na svojih sestankih govorijo zoper vlado. Pravijo, da morajo v Beogradu biti za vlado, sicer ne bi dobili prvega plačila. Za prihodnje volitve jih zagotovljaj, da bodo tudi pri narodu dobili plačilo!

Mačkov lajbič. Maček ima lajbič, o katerem je že pred leti reklo, da je napačno zapet, sedaj je zopet pravil nekemu novinarju, da je v celoti razpet, da ga je treba pa zapeti. Pri nas take stvari vsak sam zna. Kako bo potem Maček rešil hrvaško vprašanje, če ima že z lajbičem take težave! Hrvaškega kmeta, pa tudi slovenskega taka politika lajbiča ne zanima, saj ga sam že nima več in če bi šlo še nekaj časa tako, kakor dosedaj, bi tudi hlač ne imel več!

Dr. Kojič, prejšnji minister pravde, preizkuša v praksi, kako se človek, ki je bil nad sodnikom, počuti, če je pred sodnikom.

Modre srajce. Fašisti vsega sveta so se vrgli na srajce. V vsaki državi imajo srajce drugačne barve, v Nemčiji rujave, v Italiji črne itd., pri nas pa hočejo imeti modre. Pravijo, da to mora tako biti, da bo vsaj modra srajca, če že sami niso.

Slovenska žemlja. Mačkovi ljudje so začeli v Ljubljani izdajati list, ki se imenuje »Slovenska žemlja«. Pravijo, da je Slovenija razdeljena po Savi na dva dela kakor žemlja in da jo bodo dali Mačku za zajtrk. To se bodo zgodilo tedaj, ko bo Sava nazaj iz Zagreba proti Ljubljani tekla.

Maček je prodal Hrvate Srbom. Mačkovi ljudje pravijo, da se je po Hrvaškem začela velika agitacija proti Mačku, ki je že za časa volitev sklenil dogovor s Srbi kot Davidovičem in Jovanovičem, sedaj pa je osnoval še JRO, to je: Jugoslovanski radioni odbor. Očitajo mu, da je prodal Hrvate Srbom. Res, ni dobro biti v Mačkovi koži!

829.120.000 Din je lepa številka. Če vam pa povem, da je toliko znašala škoda, ki so jo povzročili nekateri v prejšnjih vladah samo pri zidanju železnic v Jugoslaviji in da bo mogoče rešiti sedaj morda komaj tretjino, ker niso imeli časa, da bi vse »pozidali«, lahko vidite, da mi je lahko žal, da nisem jaz »zidal«.

Rad pomagam. Prejel sem sledečo ponudbo in jo rad objavljam: Mesarija Pucelj & Co., dežela kranjska, deva s kože klerikalce, pravila slabo zasoljene kranjske klobasarije, prodaja mačkovino, poleg tega je otvorila poseben oddelek, da razpošilja po deželi pristne hrvaške purane.

Poslednje vesti.

Iz domače politike.

Radikalna zajednica je bila prijavljena notrajnemu ministru dr. Antonu Korošcu dne 19. avgusta. O prijavi je bilo izstavljen predlagateljem od notrajnjega ministra potrdilo, kakor ga predvideva zakon.

Domače novice.

Grozna dejanja v zmedeni ljubosumnosti. V papirnicu na Sladkem vrhu pri Št. Ilju v Slovenskih goricah je zaposlena kot delavka 23letna Zofka Lilek iz Gornje Velke. Omenjena je dne 16. t. m. v ljubosumnih zmedenosti udarila na potu z dela sodelavko, 21letno Notburgo Pak, istotako iz Gornje Velke, s steklenico za pivo in ji hudo poškodovala glavo. Iste dne je razparala trebuh svojemu ljubimcu, 24letne-

330 romarjev

se odpelje v pondeljek dne 26. avgusta iz Ptuja zjutraj točno ob 8. uri k Mariji Bistrici; največ jih je iz Središča (103) in iz Ormoža (64). Vlak pride v Moškanje ob 8.10, Oslušovce ob 8.16, Veliko Nedeljo 8.22, Ormož 8.28, Središče ob 8.40.

Romarski vlak iz Celja gre v soboto dne 31. avgusta zjutraj ob 8. uri, pride v Štore 8.10, Sv. Jurij 8.20, Grobelno ob 8.26, v Šmarje ob 8.45.

Pri obeh romarskih vlakih se bodo še lahko dobili vozni listki na vseh omenjenih postajah od p. Ladislava, voditelja romanja.

mu Jožefu Zweideku, ki je tudi zaposlen v papirnici. Težko ranjenega so prepeljali v mariborsko bolnico. Po dveh strašnih dejajnih se je odpeljala v Maribor s svojo 4letno nezakonsko hčerkico Ernestino. Iz Maribora se je vrnila v Št. Ilj in na Sladki vrh, kjer je prenočila in se je podala drugo jutro z otrokom k Muri, da izvrši samomor. Hčerkico je pognala v reko in so jo odnesli valovi, samo je zanesla voda k bregu, kjer se je skesala, se podala na dom k staršem in jima vse povedala, kar je zagrešila iz ljubosumja.

Veliko gospodarsko poslopje je pogorelo 19. avgusta v Hočah posestniku Mihaelu Kranjcemu. S hlevi vred je zgorelo precej živine. Škoda 100.000 Din.

Žrtev planin. Dne 19. avgusta je smrtno nesvarno ponesrečila na Zelenici v naših Karavankah 23letna gospodična Božena Zirkelbach. Zlomila si je roko, nogo, prebila si lobanje in se tudi sicer hudo poškodovala.

Požar nad ljubljanskim velesejmom. V Ljubljani nad velesejmom je pogorelo 19. avgusta veliko Koslerjevo gospodarsko poslopje. Škoda 200.000 Din.

Usodepolno trčenje. Kolesar Jožef Godnov, mesar iz Tržiča, je zadel 19. avgusta po lastni neprevidnosti med Dupljami in Križem pri Kranju ob avtomobil in je dobil take poškodbe, da jim je podlegel čez dve ure.

Smrtna nesreča voznika. Na cesti Ptuj—Ormož je peljal iz Haloz vino avto-lastnik Viktor Jirk iz Črnivec pri Ljubljani. Nasproti je pripeljal voz sena 45letni Franc Petrovič, posestnik iz Spuhlje. Oba sta vozila po desni strani. Konj se je splašil, hitro potegnil in z voza je padel Petrovič naravnost pod avto, ki ga je smrtno povozil preko trebuha.

Ponovna razprava. Dne 19. avgusta je pričela v Mariboru ponovna razprava proti bratomu Markuci in Mihi Zemljicu, ki so bili pred leti obsojeni na smrt in pomiloščeni na dosmrtno ječo.

Občni zbor ZAKŠ. V nedeljo dne 1. septembra vsi kmečki ljudje v Sv. Jurij ob južni žel. Tam se bo vršila ta dan proslava 25letnice tamkajšnje kmetijske šole, obenem z redno letno člansko skupščino. Zvezze absolventov kmet. šol in z zborovanjem o kmečkem stanovskem zastopstvu ter z izletom v Rogaško Slatino. Polovična vožnja dovoljena.

Zvezno razstavo rodovniške živine priredi Zveza živinorejskih selekcijskih organizacij za svetlolisasto (simentalsko) govedo dne 8. septembra v Murski Soboti.

Zopet bomba! Kambrik 5 Din, modrotisk 5 Din, delen 6.50 Din, cefir 8 Din, svila 9 Din, volneno 12 Din, kamgar 29 Din. — Stermecki, Celje.

Zelo revnega dijaka prvošolca priporočamo usmiljenim srcem! Kdor mu more nuditi stanovanje po zelo nizki ceni ali mogoče celo

brezplačno, prosimo, naj se ogliši v upravi »Slovenca«, Koroška cesta 1, Maribor.

Mladeniški in dekliški tabori.

DEKLIŠKI TABOR KA PRI SV. KRIŽU PRI PLANINI.

V nedeljo dne 1. septembra se bo vršil pri Sv. Križu tabor dekliške KA s sledenim sporedom:

1. Na predvečer v soboto ob 6. uri popoldne bodo slovesne večernice in spovedovanje. V mraku bo kresovanje pri cerkvi s petjem, govorom bogoslovca Fajdige in godbo.

2. V nedeljo ob 6 prva sv. maša s skupnim sv. obhajilom mladine.

3. Ob 9 procesija s sv. R. T.; slavnostni verski govor in slovesna sv. maša na prostem. Po službi božji bo na istem mestu dekliško zborovanje. Za dekleta bosta govorila g. kanonik dr. Žagar in gdč. Horvatičeva iz Maribora.

4. Popoldne ob treh pri farni cerkvi na prostem velika versko-narodna proslava, ki jo priredi cela župnija. 120 igralcev bo vprizorilo novo igro o Miklovi Zali v naravnih oblikih s konji in vozovi. Pred igro bo pozdrav in kratek govor o naši zgodovini, bojih za vero in domovini.

V slučaju slabega vremena se vsa slovesnost preloži na 7. in 8. september.

Sv. Vid pri Planini. V okvirju verskega mladinskega tabora bo dne 1. septembra popoldne ob treh pri farni cerkvi velika narodna slovesnost. Otvori jo domači gospod župnik. Sledili bodo še drugi govor in pesmi, jedro vsega sporeda pa bo predstava nove igre o Miklovi Zali, ki jo bo igralo nad 130 oseb, 60 moških, 40 deklet in okoli 40 otrok. Za naše kraje bo to edinstvena predstava, saj igrajo tudi možje. Miklova Zala je naš program: Slovenci in katoličani smo.

Sv. Trojica v Slovenskih goricah. Tukaj se vrši prihodnjo nedeljo dne 25. avgusta evharistični mladeniški shod za enarško dekanijo. Mladeniči pridejo v procesijah in skupinah z stavami točno do 9. ure do Penove hiše v trgu, se uvrstijo v veliko procesijo in odkorakajo v spremstvu godbe ob četrtni na 10 v cerkev. Pridigo in slovesno sv. maša bo imel kanonik dr. Ivan Žagar iz Maribora. Tako po službi božji se vrši na prostoru pri cerkvi mladeniški tabor. Ob dveh pridiguje mladeničem dekan Gomilšek, po slovesnih večernicah bo odhod v procesijah in skupinah. Mladeniči, prideite!

Škof bo blagoslovil novo cesto.

Sv. Benedikt v Slovenskih goricah — Gornja Radgona. Ker je nova banovinska cesta Sv. Benedikt — Lomanoše — Gornja Radgona dovršena, se bo vršila nje slovesna blagoslovitev in otvoritev v nedeljo dne 1. septembra po sledenim sporedom pri Sv. Benediktu: Ob 9 sprejem in pozdrav gostov, ob pol 10 slovesna sv. maša prevzv. kneza in škofa na prostem pri društveni dvorani, v slučaju neugodnega vremena v cerkvi sv. Treh kraljev, ob 11 blagoslovni prevzvani knez in škof novo cesto in jo slovesno otvori ban dravske banovine, ob 1/2 na 11 zakuska v društvenem domu, ob 1/2 1 odhod z avtomobili po novi banovinski cesti v Gornjo Radgono, ob 1/2 na 2 dohod v Gornjo Radgono, kjer se na trgu pred občinsko hišo izvrši sprejem in pozdrav odličnih gostov, ob 1/2 2 slavnostni obed v dvorani občinske hiše v G. Radgoni. Benedičani in Peterčani in sosedje najlepše vabljeni k redki slovesnosti, ki bo jasen dokaz, da ob državni meji biva nad vse

požrtvovalno, narodno zavedno, cerkvi in državi zvesto slovensko ljudstvo.

Gasilske in druge prireditve.

25letnico in blagoslovitev rezervoarov slavi dne 8. septembra gasilska četa Bukovci pri Ptaju. V slučaju slabega vremena bo slovesnost naslednjo nedeljo.

Kapela pri Slatina-Radencih. Gasilska četa ima dne 25. t. m. otvoritev gasilnega doma in blagoslovitev motorke s tem sporedom: Ob 10 sv. maša v farni cerkvi, nato pri gasilnem domu blagoslovitev. Po obedu ljudska veselica. Pridite!

Sv. Tomaž pri Ormožu. V nedeljo, 18. avgusta, smo imeli lepo prosvetno prireditve. Naše prosvetno društvo je obhajalo svojo 25letnico. Ob tej priliki je bila odkrita spominska plošča za ravnega župnika Matijo Zemliča, največjega dobrotnika prosvetnega doma. Prireditev se je začela s prisrčno in navduševalno uvcodno besedo g. župnika Magdiča. G. Meško, bivši deželni poslanec, je s krepkimi potezami začrtal zgodovino prosvetnega društva in gradnjo njegovega prosvetnega doma, ki je zahtevala mnogo požrtvovalnosti. G. Mešku je bila ob prisrčnih spremnih besedah g. bogoslovca Munde izročena diploma častnega članstva kot prvemu članu in večletnemu predsedniku, ki s svojo spoštovanjo družino najpožrtvovalnejše deluje za prospeh krščanske prosvete. Predsednik Prosvetne zveze, dr. Josip Hohnjec, je omenil 100letnico rojstva velikega slovenskega pesnika, narodnega buditelja in prosvetitelja Simona Jenka ter je iz njegovih pesmi začrtal naš stari in vedno novi prosvetni program. Naši krščanski slovenski prosvetni ideji in akciji se nismo in se ne bomo odpovedali nikdar. Tisti, ki so menili, da bode naša prosveta večno počivala v grobu, zapečatenim z uradnim banovinskim pečatom, so se zmotili: naša prosveta je vstala v novo življenje in ojačeno delovanje. Nato je mladina prav lepo vprizorila igro »Slehernik«.

Dopisi.

Sv. Tomaž pri Ormožu. Na praznik Vnebovzetja Marijinega smo ob obilni udeležbi položili k večnemu počitku zopet enega dolgoletnega naročnika »Slovenskega gospodarja« in odločno krščanskega moža Tomaža Rihtarja iz Zagorja. Rajni, ki je dosegele starost 75 let, zapušča žalujočo ženo in pet že odraslih otrok, od katerih sta dva že poročena. Ohranimo blagega pokojnika v dobrem spominu, ostalim pa naše sožalje!

Vrhloga pri Pragerskem. Dne 9. avgusta na večer, nekaj minut po 10. uri, je izbruhnil požar na Vrhlogi pri posestniku in vpok. železničarju Bračič Aloju v zadnjem delu gospod. poslopja. Ogenj se je razširil z veliko naglico. Le mirnemu vremenu se je zahvaliti, da se požar ni razširil na sosedna gospodarska poslopja. Kakor se govorica širi in sumi, je bil ogenj podtaknjen.

Velika Nedelja. V sredo dne 17. t. m., okoli 4. ure popoldne, je prilomastil tako silen vihar z dežjem od jugozahoda proti severovzhodu, da je naredil mnogo škode na sadnem drevju, brajdah, polju, šumah itd. Tudi poslopjem ni prizanesel. Tako je med drugim odkril na novo z opeko pokrit hlev križniške hiralnice v Muretincih.

Nova knjiga.

Zakon o neposrednih davkih s pravilniki in uredbami, razložen z razpisi finančnega ministra, z razsodbami Državnega sveta in upr. sodišča ter s strokovnimi pojasnili, bo izšel. Knjige se bodo mogli s pridom posluževati ne

samo državni, finančni in davčni uslužbenci, temveč tudi samoupravni organi, župni uradi, pravniki, industrijski, trgovci, obrtniki, družbe, zadruge, vobče vsi davkoplačevalci. Knjigo, ki bo obsegala okoli 640 strani, je priredil g. Sušec Stefan, višji finančni svetnik in načelnik finančnega oddelka banske uprave v pokolu. Knjigarna cena v platno vezane knjige bo znašala 160 Din. V prednaročbi do 30. septembra t. l. stane knjiga brez poštnine samo 130 Din in je plačljiva ob prejemu. Naročila sprejema tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

MALA OZNANILA

SLUŽBE:

Dva mlajša dijaka se sprejmeta, dobra oskrba in nadzorstvo ter pomoč pri učenju, 300 Din mesečno. Vezjak, Splavarska ulaca 6, Maribor. 823

Sprejmem dva dijaka ali dijakinji. Linhartova 12, Maribor. 814

Močnega vajenca sprejme Fišer Rajmund, mesar pri Sv. Benediktu v Slovenskih goricah. Odda tudi v najem **kovačnico** na prometnem kraju. 819

Majerja s širimi delovnimi močmi sprejme Jarenina 39. 816

Hlapca sprejmem v službo. Plače dam 200 Din mesečno ter vso oskrbo. Napravi se lahko pismena pogodba. Nastop takoj. Naslov v upravi lista pod »Trajna služba«. 836

Viničarja za vinograde v Bučki gori, poročenega, popolno večega vseh vinogradniških del, tudi pripravljanja trt za nove nasade, sprejme Anton Cvenkel, Sv. Peter v Savinjski dolini. 835

Viničar, sposoben in zanesljiv, do 4 delovne moči, z dobrimi spričevali, se sprejme v okolici Maribora. Vprašati: Potrč, Maribor, tovarna usnja V. Freund. 827

Išče se viničar s 5 delavnimi močmi. Vprašati pri: Rupena, Košaki 30, Maribor. 830

Kuharica, večja vsega gospodinjstva in gospodarstva, ki že več let služi v župnišču, pa zgubi službo radi upokojitve gospodarja, išče službe, najrajje zopet v župnišču. 829

Orožniškega upokojenca kot varuha vinograda sprejme: Ussar, Zavrče. 831

Vzame se na stanovanje kolarski mojster v prometnem kraju, blizu kovačije. Poizve se pri Verku, Mestinje. 826

POSESTVA:

Kupim udobno hišico in nekaj rodne zemlje v Slovenskih goricah, nižja lega, kot najbližje Maribora. Prevzamem tudi nekaj hipoteke. Naslov v upravi lista. 828

Posestvo 5 oralov dam v najem. Sv. Lenart v Slov. gor., Mariborska cesta 9. 822

V Savinjski dolini kupim posestvo z 2–3 ha njiv, pripravno za drevesnico. Jelen, Št. Ilj, Velenje. 821

Prodam posestvo. Vodole 7, Št. Peter pri Mariboru. 793

Malo posestvo, pripravno tudi za malo trgovino, prijazna lega, proda dr. J. Žmavc, Rožički vrh, p. Sv. Jurij ob Ščavnici. 784

Prodam dve hiši v Pekrah: dve sobi in ena kuhinja 28.000 Din, soba in kuhinja 9000 Din. Rudolf Rodošek, Pekre 88. 812

RAZNO:

Vse za šolo kupujejo letos tudi trgovci in šole v knjigarnah sv. Cirila v Mariboru.

V Novi Starinarni, Maribor, Koroška cesta 3, dobite jako poceni: veliko zaloga ostankov lepega žameta, cajga, svile, barhenta, flanel, meter od 4 Din, obleke za dečke in deklice, rdeč in črn atlas, predpasnike vse velikosti, nove moške hlače 36 Din, žepne robce, naglavne rute, belo platno, rjuhe, zaloga čevljev vseh številk in nogavic. 834

Dam trgovski lokal z inventarjem v najem na deželi pri farni cerkvi, 1 uro od mesta, brez konkurenco. Dopise na upravo lista. 833

Razprodam: bakreni kotel za žganjekuho z mešalom, 150 l, in kotle od 40 do 80 l, po kg 27 Din. Čutič, Maribor, Slovenska 16. 832

Kupim knjige Kmetske posojilnice v Celju proti gotovini. Poizve se pri Kodela, Čret 37 pri Celju. 824

Harmonij, prav dobro ohranjen, lepi glas, prodam za 2000 Din. Mulej, Sv. Vid pri Grobelnem. 825

Mlado kravo, 40 tednov brejo, proda Marija Vračko, Sv. Peter pri Mariboru. 820

Ivan Kacin, tvornica orgel in harmonijev, Domžale-Ljubljana, dobavlja **harmonije** od 2200 Din za **pevska društva, šole in cerkve.** Pianini od 10.000 Din. Zahtevajte cenik! 736

Moštna esenca, izvrstni izdelek, za izdelovanje jako dobre in zdrave domače pijače z izvrstnim okusom. Cena steklenic: 20 Din. Dnevna razpošiljatev. Drogerija Ivan Pečar, Maribor, Gospodska ulica 11. 618

Opeko, strešno in zidno, dobavlja, eventualno proti plačilu s hraničnimi knjižicami, po najnižjih cenah, franko vsaka postaja, **Opekarna Ormož.** 813

V sončno Dalmacijo cenem štiridnevni izlet: v Split, Trogir, Šibenik, Sinj in na otok Hvar. Vesela trgatev grozdja: cel vinograd za izletnike! Podrobna pojasnila pošlje uprava »Po božjem svetu«, Ljubljana, Šentpeterska vojašnica 1. 804

Romanje k Mariji Lurški v Rajhenburg in cedodnevni izlet v Zagreb bo 7. in 8. septembra z posebnim vlakom. Prijave sprejema in pojasnila pošlje uprava »Po božjem svetu«, Ljubljana, Šentpeterska vojašnica 1. 805

Dijakom na počitnicah gotovo še ne prihajo misli na to, kaj bo treba vse kupiti v začetku šolskega pouka. Pač pa mislijo na to starši in premišljajo, kako in kje bodo najugodnejše kupovali. **Tiskarna sv. Cirila v Mariboru** in **Ptuju** bo, kakor vsako leto, tudi letos nastavila kar najnižje cene za šolske potrebščine. Letos pa, ko ravno obhaja 50 letnico obstoja, bo še prav posebno svojim odjemalcem izkazala svojo hvaležnost. Prosimo zato starše širok domovine, da svojim dijakom pri odhodu od doma naročijo, da naj šolske potrebščine kupujejo v prodajalnah **Tiskarne sv. Cirila.**

Zobozdravnik Dr. FRANC MARTIN specialist za zobne in ustne bolezni. Maribor, Slovenska ul. 9, zopet ordinira.

Moško sukno po 14 Din. 530
v TRPINOVEM BAZARU.

Dokaz.

V indijskem mestu Delhi so pripeljali pred nedavnim pred sodnika moža, kateri je bil obdolžen, da se je izdajal kljub prepovedi za fakirja ali čudodelnika in je izvabljal tujcem s predstavami denar. Obtoženi tudi pred sodnikom ni zgubil ravnodušja in je venomer ponavljal: »Gospod, jaz nisem goljuf!« Na ta ponovno enaki zagovor ga je nahrul sodnik: »Dokaži, kaj znaš!« Fakir se je ponizno zgrudil na tla. V trenutku, ko ga je hotel sodnik obsoditi, je naenkrat zakričal. Tik pred njim, po sredini mize se je zvijala s sikanjem najstrupejša kača kobra. Pazznika, ki sta znala, da so to golaznijo ni šale, sta ostala pri nenadnem pogledu na kačo čisto mirna. Eden od pažnikov se je slednjem neopaženo splazil do mize in je zamahnil po kači s sabljo. Z udarcem sablje je spravil vse predmete na mizi v nered, kobra pa je zginila brez vsake sledi. Tudi obtoženega fakirja ni bilo nikjer. Še isti dan je prosil sodnik za daljši dopust.

Najhitrejše letalo

gradijo sedaj na Angleškem. Aeroplan bo lahko vzel s seboj 56 potnikov s prtljago ali 3500 ton tovora ali 250 tisoč pisem in zavojev.

Največ ločitev zakonov so ugotovili v petem letu skupnega življenga. Leta 1933 je bilo med 42.435 ločenimi pari samo 93 v prvem letu zakona, 1035 parov se je pustilo ločiti v drugem letu, 2384 v tretjem letu, 3533 zakonov je bilo ločenih v petem letu. Druga statistika dokazuje, da je polovica ločenih parov brez otrok.

V Ameriki

so se lotili v najnovejšem času res svojevrstnega rekorda. Gre namreč za to, da prepelje kdo čim več niti skozi šivankino uho. Pri tem poslu je uspelo nekemu Kalifornijčanu, da je vtaknil v uho ene šivanke 73 niti.

Karl May:**Zaklad v Srebrnem jezeru.**

(Dalje.)

Plamen je švignil skozi streho in osvetlil gozd okoli koče. Na robu jase so opazili presek v gozdu, tja so pohiteli, našli drčo in se spustili po njej. V nekaj minutah so bili pri reki.

Iz gozda so se čuli glasovi.

»Prihajajo —!« je prisluhnihil cornel. »Brž si poiščimo čoln, pa proč odtod!«

Blizu splavišča so našli v mirni vodi tri čolne, po indijansko iz skorje narejene in s smolo zalite. Za štiri je bilo v vsakem prostora.

Nemudoma so se spravili nad nje.

»Sedli bomo v enega, dva pa privezali in vzeli s seboj, da nas ne bodo mogli zasledovati.«

Prijeli so za vesla in odrinili. Veslači so zasukali čoln po reki navzgor.

»Ne!« je odkimal cornel in prikel za krmilo. »Navzdol!«

»Zakaj? Saj pojdemo vendor globlje na zapad, v Kansas, na zborovanje trampov —!«

»Vsekakor. Pa Old Firehand bo gotovo zvedel za naše namene in —.«

»Kdo mu jih bo neki izdal?«

»Ne pozabi na ujetnike! Izprševal jih bo in gotovo izsilil iz njih vse, kar vejo o mojih namerah. Jutri bo iskal našo sled ob reki navzgor.

Mi pa pojdemo navzdol. Zmešali mu bomo sled.«

»Misli na veliki ovinek!«

»Ne bo prevelik. Veslali bomo do prve prerije, jutri prispemo. Tam potopimo čolne in si ukrademo v najbližji indijanski vasi konje pa se obrnemo nazaj na sever. V enem dnevu dohitimo zamudo, rafterji pa bodo zaman iskali za nami.«

Pluli so v senci brega, dokler je še segal svit požara do njih, pa krenili na sredo. Naglo jih je odnesel tok navzdol in tudi veslali so na vso moč.

Westmani in rafterji so medtem hiteli po gozdu, požar so zagledali že od daleč. Ko so prispevali na jaso, je bila že vsa koča v plamenih. Seveda so letele krepke besede in kletvice za trampi, pomagati pa se ni dalo več, na gašenje ni bilo misliti.

Old Firehand jih je tolažil.

»Mislit sem si, da vam bo cornel eno zagodel —! Pa ni se vam treba preveč jeziti! Če sprejmete predlog, ki vam ga bom sedaj ponudil, dobite delo in tak bogat zasluzek, da izlahka nadomestite izgubo!«

O tem še bomo govorili. Zaenkrat poglejmo, ali smo sami in ali ni morebiti kateri lopovov ostal kje v gozdu.«

Natančno so preiskali okolico, pa niso našli nicensar sumljivega. Zbrali so se spet pri goreči koči in posedli krog Old Firehanda. Ujetnike so položili v stran, da niso slišali, kaj se pogovarjajo.

»Predvsem, priatelji,« je začel Old Firehand, »mi obljudite s častno besedo, da ne boste izdali, kar vam bom povedal, pa če bi tudi ne sprejeli mojega predloga! Vem, da ste pošteni ljudje, ki se lahko zanesem na njihovo besedo.«

Segli so mu v roko in obljubili. Old Firehand je pomisljal, gledal rafterje s svojimi sinjimi očmi, kot da jim misli brati na dnu duše, pa počasi začel:

»Ali pozna kateri izmed vas planinsko vodovje gori v Skalnem gorovju, ki mu pravijo Srebrno jezero?«

»Za ime vem,« je pravil eden in drugi drvar, »pri jezeru pa še nisem bil.«

Le Droll je rekel:

»Poznam jezero in tudi videl sem ga že.«

»Dobro! Nič ne de, če še niste bili pri jezeru. Jaz sem bil že večkrat tam gori in sem našel marsikaj.«

Pomolčal je in spet pogledal po rafterjih pa nadaljeval:

»Jezero leži sredi nedostopnih skalnih sten, po ozkih, mračnih soteskah se pride do njega. In v ska-

lovju tistih sotesk so skrite izredno bogate žile, polne plemenite rude. Več takih žil sem našel.«

In sklenil sem, da bom tisto bogastvo dvignil. Poiskal sem si izkušenega strokovnjaka, rudarskega inženjerja, z menoj pojde, da pregleda najdišče in zasodi, ali bi se dalo izkoristiti in ali bi se izplačalo, da se porabi vodna moč za kopanje. Po mojem mnenju bi bil tam gori potreben veleobrat, ne samo za pridobivanje rude, ampak tudi za odvoz. In ker je za tak obrat treba mnogo delavskih moči, bi se moral uredit tudi velikopotezen dovoz živil in vobče vse, kar spada k takemu obratu. Pa kakor rečeno, inženjer bo zasadil, ali bi se tak obrat v velikem izplačal. Mislim pa, da se bo.

Zaenkrat sva namenjena z inženjerjem v gore, da si pogledava položaj. Pot je nevarna, saj gre po najdivjejših krajin zapada. Potreboval bi četov izkušenih ljudi, ki bi nas spremljali. In prav posebno pa bi jih potreboval, ko se bo obrat začel.

In za tak posel se mi zdite vi, priatelji, najbolj pripravni. Zapad poznate, pogumni ste, vajeni ste naporov in pomanjkanja, ki ga je treba tvegati v divjini. Vabim vas, pridružite se mi! Pustite zaenkrat drvarenje in jezdite z menoj k jezeru! Dobro vas plačam, se razume!

Old Firehandovo vabilo je vzbudilo živahno zanimanje. Vsí so bili kar navdušeni. Nevarno bi sicer bilo, to so vsí priznavali, naporno pa ne posebno. Drvarske delo pa je naporno in brez nevarnosti tudi ni.

»Lepa ponudba!« je hvalil stari Blenter. »Sijajna ponudba —! Kako rad bi šel z vami, kako rad —! Ne radi plačila, saj zaslužimo hvalabogu pri drvenju tudi, pač pa radi doživljajev, ki so takó čisto po mojem okusu. In pa ker bi bila za mene izredna čast, da bi smel spremljati slavnega Old Firehanda. Ampak — ni mogoče!«

»Zakaj ne? Saj ste rekli spodaj pri vodi, da bi radi šli z menoj!«

»Da! Pa tistikrat sem mislil, da pojdet za cornelom. On je tisti, ki ga moram najti, za njim moram! Moje srečo mi je uničil, maščevati se moram, ne smem več izgubiti njegove sledi. Če grem z vami, pa ga morebiti ne bom videl nikdar več —.«

»Z menoj pa je prav taka!« je pridjal Droll. »Prav rad bi šel z vami —. Za plačilo mi vobče ni, nisem odvisen od takih dohodkov. In tudi mene bi zanimali doživljaji.

Pa tudi jaz ne smem izgubiti izpred oči rdečega cornela.«

Old Firehand je prikimaval.

»Verjamem vam, Blenter! Obračunali bi radi s tistim lopovom —. Le opozoril vas bom, da si je maščevanje za take zločine pridržala božja pravica! In prepričan sem, da ga bo našla, prej ali slej, in tudi brez vas!«

Zresnil se je, pa pogledal Drolla.

»Tudi vi imate račune z njim, ki še niso pravrnani?«

Droll je pokašljal.

»Hm —! Ni maščevanje —. So drugi razlogi —. Morebiti vam kedaj še tudi to povem.

Poglavitno je, za njim moram in težko mi je, da ne morem z vami.«

Old Firehandu je šinil po obrazu skrivenosten smehljaj.

»Oba torej sta namenjena za cornelom —. Dobila bi ga rada —. Hm —! Morebiti pa se vama želja izpolni vprav tedaj, če gresta z menoj —.

Naj vama povem! Ko smo odšli z jase spoda, sem vzel tudi ujetnike s seboj. Pogledal sem si jih in našel med njimi enega, ki je še čisto mlad. Ni mu videti, da bi bil že docela pokvarjen. Nagovoril me je, vzel sem ga na stran in zvedel, da mu ni za tramp, žal mu je, da je šel med nje, le radi brata se jim je pridružil, ki pa je padel v nočnem boju. Prosil me je, naj mu prizanesem, in namignil, da ve marsikaj o cornelovih namenih, ter dejal, da bi mi jih izdal, če bi usmiljen p ravnal z njim.

Dalje sledi.

Manufakturina in modna trgovina, industrija odej in perila

Franc Dobovičnik, Celje, Gosposka ulica št. 15

naznanja ponovno znižanje cen vsemu manufakturnemu blagu.
Zaupajte, da kupite tu najcenejše. Sveže blago, poštena mera, nizke cene — za to Vam jamči dober glas trgovine. 640

Vsi, ki potujete,
ne pozabite na
novi vozni red!

Vozni red v lepi žepni izdaji stane samo 2 Din (po pošti je poslati naprej D 2.50 v znamkah). Preprodajalci dobijo primeren popust. Naročila sprejema:
TISKARNA SV. CIRILA, MARIBOR.

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu
Gosposke-Slovenske ulice.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica.

Inserirajte v Slovenskem gospodarju

V S A K PREVDAREN SLOVENSKI GOSPODAR

Z A V A R U J E

S E B E , S V O J C E I N S V O J E I M E T J E L E P R I

VZAJEMNI ZAVAROVALNICI 167 **V LJUBLJANI**

PODRUZNICA: CELJE palača Ljudske posojilnice.

GL. ZASTOPSTVO: MARIBOR Loška ulica 10

KRAJEVNI ZASTOPNIKI V VSAKI FARI!

Naši javnosti !

Vse, kar dobimo gotovine iz starih posojil, izplačujemo vlagateljem s starimi vlogami v enakih zneskih. Upamo, da se bodo te razmere kedaj zboljšale.

Vse nove vloge imamo stalno razpoložljive. Vsak vlagatelj, ki na novo vлага, lahko dobi od nove vloge vsaki dan vso svoto nazaj. Teh vlog imamo preko 1,500.000 Din.

Ves denar, pri nas naložen, je popolnoma varen. Naše naložbe pri 15 denarnih zavodih ne bodo utrpele nikake škode, vsa naša posojila so zavarovana s hipotekami. Poleg tega imamo lastne milijonske rezerve, če bi tudi kaka izguba kje nastala, in konečno jamči za varnost vlog v znesku 55,000.000 Din 4675 članov s premoženjem okrog 500.000.000 Din.

Z našimi hranilnimi knjižicami se ne trguje, vsak zahteva za nje celotno svoto.

Ne nasedajte ljudem, ki se zastonj trudijo, da bi z lažmi omajali zaupanje javnosti napram našemu zavodu.

Če tudi ne moremo sami v celoti kljubovati svetovni gospodarski in domači denarni krizi, vendar pa smo v moči kljubovati ji tako, da bodo naši vlagatelji obvarovani vsake škode.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru.